

AMERIKANSKI SLOVENEK

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

31. številka

Joliet, Illinois, 8. julija 1910.

Letnik XIX.

ČRNEC ZMAGAL, BELCI OGORČENI.

Sirova rokoborba v mestu Reno, Nev., utegne povzročiti prav zle posledice.

SPOPADI MED BELCI IN ČRNCI.

Predstava črnceve zmage v premenjvalnih slikah prepovedana.

Chicago, Ill., 7. jul. — Da se zabranijo predstave premenjvalnih slik o rokoborbi med belokožcem Jeffriesom in črncem Johnsonom, se je večeraj sklepal v sklenili v raznih mestih po vsej deželi. Vsled državnih postav in policijskih odredbe je sedaj v sedmih državah in dvaindvajsetih mestih prepovedano predstavljanje slike, kako je črncev premagal belokožca v divji borbi s pestjo. Te države so: Arkansas, Georgia, Iowa, Maine, Maryland, Texas in Virginia, a pridruži se jim bržkone tudi Indiana.

Podjetniki, ki so plačali rokoborce \$116.000 in ki so pričakovali, da dobe iz predstav s premenjvalnimi slikami milijone, se nameravajo v raznih državah zateči k sodiščem.

Prepovedane so predstave, ker se je bati krvavih spopadov med belci in črnci.

Washington, D. C., 5. jul. — Belokožnemu mornarju Tomazu Mutdle je v prepiru zaradi rokoborbe v Reno, Nev., neki črncev prerezal vrat. Neki drug belokožec je bil najden v nezavesti, in vsled raznih pretepev je bilo mnogo oseb dejanih v zapor.

New York, 5. jul. — Policija je tudi danes strogo stražila naselbene črnočerce, da se preprečijo nadaljnji spopadi med belci in črnci. Belokožci so silno ogorčeni nad Johnsonovo zmago. Neki črncev je bil davi ubit. Neki drugi bi bil skoro linčan.

Črncev zmagal.

Reno, Nev., 4. jul. — Črncev Jack Johnson je še prvi rokoborec na svetu. Premagal je Jim Jeffriesa v petnajstih nastopih. Borba je bila že od začetka enostranska. Govorice, da je Jeffries zelo oslabil, so bile utemeljene na resnici. Ob šestem nastopu je Jeffries dobil na oko tako bunko, da je zakrvavel iz očesa in nosa in ust. Nadaljnji nastopi so bili zoprn, ko se je Johnson zaletel ob svojem nasprotniku kakor tigrin v mlati s pestjo.

Ogromni dohodki.

Reno, Nev., 5. jul. — Tex Rickard je razglasil, koliko so znašali dohodki za vstopnice k Jeffries-Johnsonovi rokoborbi. Nič manj nego \$270.775 je bilo dohodkov in 15.760 oseb je plačalo vstopnino, a prisostvovalo je divji borbi skupaj z vtihotapljenici kakih 18.000 oseb.

Prodanih je bilo 1258 sedežev po \$50, 150 po \$40, 334 po \$30, 1505 po \$25, 1456 po \$20, 1706 po \$15 in 9050 po \$10.

Rokoborca Jeffries in Johnson sta prejela \$121.000 in sovstevši ostale stroške, ostane prebitka kakih \$120.000, katero svoto si razdelita Richards in njegov sodeleženik na podjetju, Gleason.

Glas z Angleškega.

London, 6. jul. — Plemsniki izgredi koj po Jeffries-Johnsonovi rokoborbi v Reno vzbujajo tu splošno pozornost. Nazori so različni, a obče se zadržuje, da bo Johnsonova zmaga napravila plemsno vprašanje za Združene Države še težavnejše.

"Daily Telegraph" pravi v svojem uvodniku: "Nesmiselno je, tukaj dvigati obsojajočo roko. Te reči so sirove in podle, a za njimi tiči neizogibna potreba, črncem plemenu nekoliko pritegniti udo, kajti če udo odvržejo, se bodo pod zvezdami in progami odigravali hušnji prizori, nego so bili kdaj videti tamkaj."

Kaznovana nezmernost.

New York, 6. jul. — Peter Smith, strojar v Newarku, N. J., je izpil vsled stave za en dolar zaporedoma 17 čašic žganja. Baš ko je hotel dobiti dolar spraviti, se je zgrudil in je kmalu nato v bolnišnici umrl.

Dosledni so.

Charleroi, Pa., 6. jul. — Preden so dovolili, da bi John Mitchell, bivši predsednik združenih premogarjev, govoril z odra, ki so ga napravili nemunjski tesarji, so unji pripadajoči mizarji podrli oder in se celo nedeljo zastoj trudili, napraviti novo, s katere je potem Mitchell mogel imeti svoj govor o slavnem Četrtem.

22 mrtvih.

Middletown, O., 4. jul. — Devetnajst oseb je bilo na mestu usmrčenih, troje smrtno in kach dvajset glaglje poškodovanih, ko sta tu blizu trčila skupaj osebni in tovoren vlak Cincinnati, Hamilton & Dayton železnice. Med mrtvimi je bilo 18 potnikov, devetnajst je bil vslužbenec na vlaku. Vsi so bili Angleži.

Osebni vlak je bil cincinmaški oddelek brzovlaka "Twentieth Century Limited" Cleveland, Cincinnati, Chicago & St. Louis železnice (Big Four). Nesreča se je pripetila v hipu, ko je hotel tovorni vlak — prekasno — za voziti na postranski tir, da se izogne osebnemu vlaku, ki je s hitrostjo 50 milj na uro drdral po ovinku in se zaletel proti tovornemu vlaku. Osebni vlak je vozil po tiru druge železnice, ker je bil tir Big Four železnice pri Genoi zaprt zaradi nekega tovrnega vlaka, ki je skočil iz tira. Dognano je, da je nesrečo povzročila krivo razumljena odredba.

Middletown, O., 5. jul. — Tri pri nesreči ranjene osebe so podlegle svojim poškodbam, tako da znaša število mrtvih dosedaj 22.

M. W. Fuller umrl.

Sorrento, Maine, 4. jul. — Zavezni najvišji sodnik Melville W. Fuller je nenadno umrl za srčno kapjo, v 77. letu svoje starosti. Konec je prišel popolnoma nepričakovano, kajti gospod Fuller se še malo poprej ni počutil slabo. Njegova hči je začela vzkrk svojega očeta in ko je prihitela v njegovo sobo, ga je našla hudo bolnega. Ko je prišel zdravnik, je bila že nastopila smrt. Truplo se pokoplje prihodnji petek v Chicagu.

Sodnik Fuller je v zaveznem najvišjem sodišču predsedoval 22 let. Rojen je bil dne 11. februarja 1833 v mestu Augusta, Maine. Kot pravnik je deloval v Chicagu, a je bil dolgo precej neznan, ker se ni silil v javnost; pa v nekem zagovoru se je tako odklopal, da je vzbudil občo pozornost. Zaveznim najvišjim sodnikom ga je imenoval predsednik Cleveland. Pokojnik zapuščal pet hčera, a nobenega sina.

Beverly, Mass., 4. jul. — Fullerjev naslednik bo menda newyorški guverner Hughes, a bo imenovan šele v decembru.

Roosevelt.

New York, 6. jul. — Bivši predsednik Roosevelt je objavil iz uredništva "Outlook"-a izjavo v zvezi z obiskom poslanca Poindextera iz države Washington na Sagamore Hillu, letovišču Rooseveltovom. Pravi, da je pač izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da je Poindexter vedno podpiral Rooseveltovo politiko glede ohranitve prirodnega bogastva v deželi, a o tem ni govoril, da bo podpiral Poindexterja kot kandidata za zaveznega senatorja.

Parniki "prazni".

New York, 3. jul. — V poslovalnicah prekoatlantskih parniških družb poročajo, da priseljevanje pojema. Da li zaradi poletja ali kali, ne vedo povedati. Vse pa res kaže, da za julij in avgust ni pričakovati prevelikega navala priseljencev.

Nič navdušenja.

Washington, D. C., 6. jul. — Odkar je poštnohramniška postava sprejeta se je samo kakih 50 bank zgledalo za sprejemanje hranil, in samo 50 postarjev je vložilo prošnjo, da se jim dovoli sprejemati hranila.

V blaznosti.

Kansas City, Kas., 5. jul. — Buck Plant, ki je nedavno utekel iz norišnice, se je v terek zjutraj vtihotapil v hišo svojega očeta in je ubil starta v spanju, nakar mu je še vrat prerezal. Blaznik, ki je že enega brata umoril, je bil spet prijet.

Dr. Hyde obsojen.

Kansas City, 6. jul. — Dr. B. C. Hyde, ki se mu je dokazalo, da je milijonar Col. T. H. Swopes zastrupil, je bil obsojen v dosmrtni zapor v kaznilnici, ko je sodnik odklonil njegov predlog za dovolitev nove pravde. Njegov zagovornik je potem stavil nadaljnji predlog za dopust poročstva, a je bil istotako odklonjen. Vložen je priziv na državno višje sodišče, in dokler to ne izda svoje odloke, kar utegne trajati najmanj šest mesecev, ostane obsojenec v tukajšnji ječi.

Muhast konj.

Vindennes, Ind., 5. jul. — Vsled strela iz topa splašeni, je pred neki voz vprežen konj zdiral, prevrnil voz, tako da je bil voznik smrtno ranjen, nakar je z ostankom voza skočil skozi okno gospe Ane Dugger in priletel na posteljo, v kateri sta gospa Dugger in njena hči spali. Obe sta bili nevarno otlačeni.

SLOVENSKA OBSTRUKCIJA.

V proračunskem odseku državnega zbora se Slovenci postavili vladi po robu.

ZARADI SLOV. VSEUČILIŠČA.

Vrli Čehi in Hrvati podpirajo svoje brate v boju za pravico.

Budimpešta, 6. jul. — Strašen požar je vpepeljal vas Jasz-Ujfalu v komitatu Abauj-Torna in zahteval 9 človeških žrtev, a ranjenih je nad 60 oseb.

Dunaj, 1. jul. — Slovenski člani proračunskega odseka poslanske zbornice so sedaj pričeli zapretno obstrukcijo proti vladi nameravani napravi italijanskega pravoslovnega oddelka na dunajskem vseučilišču. Vsled tega mislijo v najboljeopučenih krogih na možnost skorajšnje odgoditve državnega zbora.

Dunaj, 6. jul. — Trajna seja proračunskega odseka poslanske zbornice, ki jo je povzročil prepis zaradi po vladi nameravane naprave italijanskega pravoslovnega oddelka na dunajskem vseučilišču, se neumorno nadaljuje. Kdaj in kako se bo končala, ne more sedaj še nihče napovedati. Vse stranke so skrajno razdražene. Mnogi se boje, da pride v najkrajšem času do splošnega pretepa. Duhovi se že hudo spopadajo. Od izgovorjenih povok in žalitev do najlepšega tepeža ni več daleč.

Vlada je zapretila, odgoditi državni zbor, a ta pretinja očividno ni napravila nobenega posebnega vtiska. "Slovenska Unija" je sklenila, uprati se Bienenherthovi vladi korak za korakom. Njena opozicija je šele prav podnetna, odkar se je "Deutscher Nationalverband" izrekel za vladni kompromis v vseučiliškem vprašanju.

Tako brzojavki. Da ju naši čitatelji bolje razumejo, navajamo iz ljubljanskega "Slovenca" z dne 22. junija t. l. naslednje stavke: Jugoslovanski poslanci so danes v ospredju političnega položaja, ker upravičeno nastopajo za to, da dobimo Jugoslovani slovensko vseučilišče, ki nam gre po pravici in postavi, kar sicer dobro znajo tudi Nemci, kar zna tudi vlada, a ker ne stoji za našo zahtevo nobena inozemska država, nam je nečjo dati, pač pa dela vlada z vsemi silami na italijansko vseučilišče zato, da se prikupi tisti Italiji, kjer so protivavstrijke demonstracije nekaj vsakdanjega. Naš visokošolec je pa dober za to, da drži batine nemške dijaške surovine, kadar ji to pride na misel, menda v zahvalo za to, da revni naš dijak bogati nemško špurburgarijo. Vladne stranke upajo, da "Slovenska Unija" ne bo podpirala odločnega jugoslovnega nastopa v korist slovenskega vseučilišča in pričakujejo, da se "Slovenska Unija" razbije. Položaj sam slikajo vladni listi temno. Nič niso zadovoljni z njim. Boje se Jugoslovanov in čeških agrarcev. Vlada je zadovoljna, ker dobi proračun, le italijansko vseučilišče še hoče, ker ga hoče Aehrenthal, če se ji posreči, da reši to vprašanje, nima nič proti, da gre parlament na poletne počitnice. Vladinovi tožijo po svojih listih, da posebnih uspehov vladne stranke nimajo pokazati. Državno gospodarstvo neurejeno, narodno sporazumljenje nerečeno, poslovnik še ni izpremenjen, socialno zavarovanje še tudi čaka rešitve. V vladnih strankah samih ni kdosi gavedi kako velike sloge. Boje se, da leže večina narazen, kar sicer že dolgo ni nobena tajnost več, ampak sami vladni listi tega niso priznavali, kakor tudi še ne povejo, da prav za prav prvi večino skupaj Bienenherth, ki zmerja vladne stranke, kadar mu ne delajo po volji in prav za prav zadnje čase edinole z zmerjanjem drži svojo večino in svoj protislovenski vladni sistem. Bienenherth izjavlja, da se je zavezel rešiti že v poletnem zasedanju italijansko vseučilišče vprašanje. Vlada in predsedstvo se posvetujejo, kako da bi ukrotili slovensko obstrukcijo. V odseku samem hočejo izvesti trajne seje. Upajo s trajnimi odsekovimi sejami to doseči in se zanašajo, češ da češki agrarci ne bodo pomagali Slovincem obstruirati. Zlomiti v odseku obstrukcijo je pa precej težavna stvar, ker so razmere po odsekih za obstrukcijske govornike veliko ugodnejše, kakor v zborničnem plenumu.

Vlak ga povozil.

Chicago, Ill., 5. jul. — Snoči ob osemih je tovoren vlak Chicago & Burlington železnice povozil kakih 35 let starega moža, ki se je nahajal na tirih med 15. Place in 16. cesto. Obe nogi sta mu bili zmlinčeni in zadobil je tudi notranje poškodbe. Ponesrečenec se imenuje Jozef Meršak ter zapuščal ženo in tri otroke ob West 14. Place.

Žrtve Četrtega.

Washington, D. C., 6. jul. — Letošnji Četrtri je zahteval 43 človeških žrtev, dočim je ranjencev 2.484.

Washington, Pa., 6. jul. — Dva belokožna otroka je med proslavo Četrtega ustrelila brez povoda neka črnka, ki se je peljala mimo. V spremstvu črnce so se nahajali dva črnca in neka druga črnka, ki so bili vsi dejani v zapor.

New York, 5. jul. — Žrtve Četrtega so bile tu: neka oseba usmrčena po umetaljnem ognju, 89 ranjenih, 38 neznanih požarov.

Seattle, Wash., 5. jul. — Tu je bilo med proslavo dne neodvisnosti deset oseb ranjenih po umetnem ognju, ena izmed njih smrtno.

Des Moines, Ia., 5. jul. — Najpametnejši Četrtri, ki ga je država kdaj obhajala. Edini večji ogenj se je primeril v Iowa City in je napravil škode za \$5000.

Letina v državi Illinois.

Springfield, Ill., 6. jul. — Po naznanilu državnega poljedelskega oblastva so nade na nekoliko zadovoljivo koruzno in pšenično letino v državi Illinois zelo majhne. Naznanilo se ozira na stanje teh žitnih vrst dne 20. junija. S koruzo obdelana površina je tolika, kakor lanska, a stanje je samo 83 odstotkov normalnega stanja. Mrzlo vreme v aprilu in maju je rast tega žita zelo oviralo, vendar je toplo vreme v juniju to nekoliko popravilo. Povprečno stanje ozimne pšenice v državi dne 20. junija je znašalo 84 odstotkov normalnega stanja. V južnem delu države je napravila neka muha veliko škodo.

Oves kaže lepo, a sadje slabo. Jabolk bo komaj četrtno povprečne letine.

Suša.

Washington, 6. jul. — V Montani in zapadnem delu obeh Dakot so poljski pridelki vsled hude in dolgotrajne suše popolnoma osušeni. To so zemljišča, kjer ni voda napeljana umetnim potom. Kjer pa imajo farmarji napeljavno vodo na jednako zemljo, bo letina velika.

Viharji.

St. Paul, Minn., 6. jul. — Po zapadni Minnesoti in vzhodni South Dakoti so v terek napravile sape in nevihte veliko škodo ter zahtevale tudi človeških žrtev.

Watertownu, Minn., je veter preobrnil neki cirkus tako, da je bilo nad 20 oseb ranjenih, ena smrtno, in napravljene škode \$20.000.

Gozdni požari.

Bayfield, Wis., 6. jul. — Cornucopia je vsled gozdnega požara brez zveze z vnanjim svetom. Parnik "Barker" leži v ladjenici, da odpelje ženske in otroke, če bo treba. Če se veter kmalu ne zasuče, bo kraj uničen, ki šteje kakih 100 prebivalcev.

Duluth, Mich., 5. jul. — Gozdni požari na južnem bregu Gorenjega jezera pretjajo življenju tamošnjih naseljencev. Ženske in otroci se prevajajo z ladjami v varne kraje. En kraj je bržkone razdejan, trije so v nevarnosti.

Prihodnje volitve.

Washington, D. C., 5. jul. — V zvezi z volitvenim bojem prihodnje jesen, ko se bodo volili poslanci v kongres, bodo imeli republikanci in demokratje glavne stane tako na vzhodu kakor na zapadu, odkoder se bodo razpošiljali volitveni letaki in govorniki. Demokratje bodo razvijali vso delavnost iz Washingtona, Chicaga in St. Louisa, dočim se bodo republikanci zadovoljevali s Chicago in New Yorkom.

Nobena teh strank nima doslej znanih volitvenih denarjev na razpolago.

Ogromen požar.

Montreal, Canada, 5. jul. — Posebna brzojavka iz Arnpriera, Ont., poroča, da so v ponedeljek in terek pogorela Gilliejeva lesna skladišča in da je zgorelo lesovine za 3 do 5 milijonov dolarjev.

Mnogo ranjenih.

Norfolk, Va., 5. jul. — Na električni črti Norfolk & Portsmouth Traction kompanije je bilo 25 oseb ranjenih, ena nevarno, ko sta trčili skupaj dve kari. Za nezgodo je odgovorno dejstvo, da se je žica-prevodnica pretrgala in vsled tega ena kara ni mogla z mesta.

Dvojen zločin.

Detroit, Mich., 5. jul. — Ker ga ni hotela za moža, je 26 let star Edvard Weiss ustrelil 17 letno Jerico Labowitz in potem pomeril z orožjem proti sebi. Mladenci umira.

RUDNIKI VARNEJŠI V DRŽAVI PENN.

Uradno poročilo kaže manj usodnih nezgod v okolišu trdega premoga.

EKSPLOZIJE SO "NEDOLŽNE".

Niso tako smrtonosne, kakor v jamah mehkega premoga.

Washington, D. C., 7. jul. — Skupno število usodnih in neusodnih nezgod po rudnikih v okolišu trdega premoga v Pennsylvaniji se je znatno zmanjšalo leta 1909, po pravkar objavljenem poročilu geološkega urada Združenih Držav. Število usodnih nezgod leta 1909. kaže zmanjšek za 16.37 odstotkov izza leta 1908. in 19.91 odstotkov izza 1907. Neusodne nezgode so se zmanjšale za 11.62 odstotkov izza 1908 in 24.48 odstotkov izza 1907.

"Zanimiv pojav," pravi poročilo, "je, da so eksplozije v jamah trdega premoga mnogo manj smrtonosne, nego v jamah mehkega premoga.

To pa menda zato, ker je prah trdega premoga primeroma lenega svojstva, tako da ne pospešuje razstrelb tako, kakor prah mehkega premoga, če se užge vsled eksplozije plinov ali drugače. Eksplozije v jamah trdega premoga so vsled tega bolj omejene in imajo manj usodnih posledic."

Z druge strani, pravi poročilo, pa je rušenje strojaj v jamah trdega premoga nevarnejše in usodnejše, nego v jamah mehkega premoga. Čeprav je bilo število smrtnih slučajev v jamah mehkega in trdega premoga manjše leta 1909, nego v prejšnjem letu, so neusodne nezgode narasle od 3.947 na 5.602 v jamah mehkega premoga. V jamah trdega premoga pa kažejo neusodne nezgode leta 1909. precejšen zmanjšek od prejšnjih dveh let.

Geološkega (zemljelovnega) urada poročilo pravi, da "je ukrenjeno vse potrebno, zmanjšati nevarnost premogarskega dela".

Zastrupljenje po sadoledu.

Louisville, Ky., 6. jul. — Trideset oseb je zbolelo prav močno, ko so v ponedeljek na nekem pikniku jedle sadoled. Bati se je bilo, da bo več izmed njih umrlo, a sedaj je ta nevarnost videti prestana.

1,035,545 priseljencev.

Washington, D. C., 1. jul. — Priselitveni komisar Keefe je razglasil, da je znašalo skupno število priseljencev v sedaj zaključenem računskem letu 1,035,545, za 283,759 več nego v prejšnjem letu.

Rusko-japonska pogodba.

Petrograd, 6. jul. — V ponedeljek podpisana pogodba med Rusijo in Japonijo v prvi vrsti določa, da se ima sedanje posestno stanje občuvati. V slučaju potrebe bosta obe državi postopali vzajemno.

Hrvatje za 5. julij.

Zagreb, 1. jul. — Hrvati so na posebnem shodu v Zagrebu, kateremu je predsedoval dr. Horvat, sklenili, da se 5. julij po vsem Hrvaškem praznuje kot naroden praznik in zbira obrambne darove. Shoda so se udeležile vse hrvaške stranke. Pokroviteljstvo za slavnosti tega dne je sprejel zagrebški župan Holjac.

Vojaška sodba.

Berolin, 2. jul. — Počastnik Kugler 25. pijonirskega bataljona v Wittenu je pri neki vaji, ko je dobil od poročnika ukaz, naj moštvo bolj krepko koraka, dejal k svojem oddelku: "Letali ne bomo, če hoče letati, naj leta sam!" Neki poddesetnik ga je naznanil, in Kugler je prišel pred vojaško sodišče. Kugler, ki je glasom poročil svojih predstavljenih oblasti bil vzoren podčastnik, se udeleževal bojev v južni Afriki in dobil tam častno odlikovanje, se je zagovarjal, da je spregovoril besede nepremišljeno vsled velike telesne utrujenosti. Vkljub temu je bil obsojen na pet let ječe.

Ciklon na Ogrskem.

Budimpešta, 2. jul. — Med vasema Kancija in Sumecek na Ogrskem je divjal strašen ciklon. V nekem velikem gozdu je 100 m na okrog vse uničil. Nad 5000 hrastov je izdrl s koreninami vred. Nekega kmeta, ki je bil ravno v gozdu, je ubilo. Zemlja je po prenehanju ciklona izgledala kakor nanovo preorana.

PRED ODHODOM.

Sijajen banket prirejen v počast Rev. F. S. Šusteršču.

Krasno sliko sloge in edinstvi, ki vlada med rojaki v Jolietu, tej veliki slovenski naselbini v Ameriki, je predstavljala skupščina mož in žen, mladeničev in deklet, ki so se zbrali v terek zvečer v dvorani K. S. K. Jednote k banketu ali večerji, prirejeni v počast in slovo preč. g. F. S. Šusteršču pred njegovim odhodom v staro domovino, kamor je moral za nekaj mesecev, da tam spet najde zdravje, izgubljeno v neumornem delu za svojo župnijo in ves slovenski narod v naši novi domovini.

Ko so zadnji teden nekateri naši odličnjaki izvedeli o nameravanem odhodu našega resno obolelega dušnega pastirja, so se brž zbrali na posvetovanje. In sklenili so, pokazati g. župniku svoje spoštovanje in ljubezen s tem, da prirede na predvečer njegovega odhoda častno odhódno. Izvoljen je bil poseben odbor, ki je oskrbel vse potrebno.

In v terek zvečer se je zbrala v dvorani K. S. K. J., napolnjeni z vonjem blagodiščnega cvetja, po svojih zastopnikih in zastopnicah takorekoč cela fara, da počasti njega, ki je žrtvoval svoje zdravje za korist naroda. Za dolgimi mizami je bila zbrana odlična slovenskih mož, gospa in gospic. V spremstvu častnega gosta je prišel Rev. A. M. Kraschowitz, dosedanja kaplan, a sedaj župnikov namestnik. G. George Stonich, cerkveni odbornik, je kot stoloravnatelj otvoril banket. Okusni večerji so sledili govori.

G. Josip Stukel, kot eden izmed pionirjev naše naselbine in prvi predsednik slavne K. S. K. J., spočete in s sedežem v Jolietu, je nastopil kot prvi govornik. Naslikal nam je v kratkih potezah celo zgodovino naše fare sv. Jožefa, kako se je razvijala v devetnajstih letih izza njenega početka do danes, ko šteje nad 460 družin ter 436 otrok župnijske šole. Omenjal je večnotrajne zasluge, katere si je stekel slavljencev kot urednik prvega slovenskega časopisa v Ameriki in kot ustanovitelj največje naše podporne organizacije. Krasni govor je bil večkrat prekinjen z gromkim plaskom.

G. Anton Nemanich st., sedanji predsednik K. S. K. J., je bil drugi govornik. Proslavljal je častnega gosta kot neumornega in vzornega delavca na kulturnem polju ameriškega Slovenceva. Kako nas je vodil liki Kolumb in nam je odkrival nova pota k napredku, tako da se lahko s ponosom oziramo na dosedanja razvoj slovenskega življa v Ameriki. Nazadnje je govornik kot predsednik naše tiskovne družbe izročil slavljencu dragoceno zlato pero v priznanje njegovih nemimljivih zaslug za slovensko časnkarstvo v tej deželi. Burno pohvalo je žel govornik.

Ganjen do solz je sedaj vstal Rev. F. S. Šusteršč in izpregovoril nekaj besed v zahvalo. Da ni pričakoval, je rekel, tako izredne počastitve, katere mu ostane v večnem spominu. Težko mu je zares, ko jemlje slovo od tako složne in vzgledne fare — toda upanje goji, da se spet povrne, in tedaj priredi na banket svojim faranom v čast. Trikrat je že obiskal staro domovino, a radovoljno; večtrtič jo pa mora, ker mu tako velevalo zdravnik. Do solz so bili ganjeni poslušalci, ko je govornik končal in šel okrog omizij, da poda vsakemu navzočniku svojo roko v slovo...

In zapustil nas je potem v dvorani, a njegov duh je plaval med nami ves večer, in vsi naslednji govori so trepetali v milih spominih na dušnega pastirja, ki je moral zapustiti svojo ljubljeno čredo. Obenem se je vsestransko izražalo upanje, da z božjo pomočjo napači dan srečnega svidenja.

Govorili so še gg. Josip Zalar, Josip Dunda, Anton Nemanich, Josip Stukel, dr. Ivec, John Pasdercz, Janko Ogulin, Josip Klepec in dr.

V odboru za prireditev banketa so bili gg.: Anton Nemanich, John Grahek, Math Grahek in Josip Sitar. Stregli so: Gospodične Rose Brunscole, Ana Lopartz, Mary Stamfel, Antonija Stukel, Ana Strutzel in njena sestra; ter gg. Frank Drashler, Josip Grill, Anton Nemanich ml. in John Petrovič. Hvala jim!

Rev. A. M. Kraschowitz, dosedanja vzorni naš kaplan, je prevzel vodstvo naše župnije sv. Jožefa.

Listnica upravnštva.

G. M. D., C. Cal.:—Ravno 4. julija smo prejeli od Vas 15 novih naročnikov iz Vašega malega mesta. Jako nas veselilo, ker si kaj podobnega nismo nadejali iz Vaše male naselbine. Le naprejl! Vredni ste posmenanja. —G. M. S. B. L., British Columbia: Bolje je, da stvar opustite. Poslali smo Vam nazaj \$5.00 in vse ostalo. List stane \$2.00 za Kanado. Zdravi!

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Joliet, Ill., 6. jul. — Milo se nam je vsem storilo, ko je naš v resnici priljubljeni in veseloštopovani g. župnik, Rev. F. S. Šusteršič, zadnje nedeljo pri osmi sv. maši jemal slovo od svojih fanov pred odhodom v staro domovino, kamor je davi odpotoval iskat ljubega zdravja v bližini svoje predra-ge matere. Prenaporno delo v neu- morni skrbi za procvit in prospeh ne- le naše jolietске naselbine, marveč vse- ga slovenstva v Ameriki je našega g. župnika tako zdelalo, da se ga je resno lotila nevarna bolezen, in po navetu najboljših zdravnikov je moral oditi za nekaj mesecev v stari kraj, da si poišče zdravja v divnih gorejskih pla- ninah, kamor hodi na letovišče čimda- lje več upehanih Američanov. V slo- vo g. župnika so priredili hvalazni fa- rani primeren banket, o katerem poro- čamo na prvi strani. Na tem mestu samo nakratko izražamo najiskrejšo željo vseh župljanov, da podeli Bog našemu dušnemu pastirju v najkraj- šem času spet popolno zdravje, ker potem se gotovo kmalu spet povrne med nas, ki ga bomo zares težko po- grešali med njegovo odsotnostjo. Z Bogom, g. župnik, in na skorajšnje svidenje!

— Rev. Francis X. Bajec iz St. Paula, Minn., je prišel v ponedeljek v Joliet, da spremlja svojega prijatelja, našega g. župnika, do New Yorka.

— Slavni Četrti je srečno minul. Obhajali smo ga letos vse bolj dostoj- no, kakor pa druga leta. Pokanja in streljanja sicer ni manjkalo, ampak izvirilo se je vse brez resnih nezgod. Politijska prepoved glede prodaje in rabe nevarnih streljiv je učinkovala tako uspešno, da bi se človek skoro čudil. Požarna bramba je bila pri- pravljena, da po bliskovito podirja na pomoč kamorkoli, a klicana je bila sa- mo enkrat in sicer zvečer k naši stari cerkvi, gasiti na suhi strehi krescivi podobno iskrico od razletele rakete. Po celem prostornem mestu so rakete frčale pod nebo, in vmes je pokalo, da so te ušesa bolela. Ampak samo osem oseb je bilo neznanostno oškrknjenih ozir. ranjenih.

— Piknik društva sv. Petra in Pavla št. 66 J. S. K. J. zadnjo nedeljo za Theilervim parkom se je obnesel pravo dobro, a bi se bil še bolje, da ni bilo toliko nadležnega vetra in prahu, ki je marsikoga zadržal od soudeležbe.

— G. Jos. Dunda, klerk First National banke in pooblaščenec K. S. K. J., si je kupil lepo hišo pod h. št. 704 Raynor Avenue.

— "Slovenian Liquor Company" je kupila od g. Lopartza veliko loto s hišo na levi strani koncem North Chi- cago ceste ter si zgradi tam svojo to- varno.

— Te dni so se mudili v našem me- stu gg. Peter Sterk, John Janžekovič in Peter Milcinovič iz Kansas City, Kans. Prva dva sta bila odposlana od ondotne slovenske farne občine v So. Chicago do Rev. F. Podgorška, šele pred par meseci dospeloga v Ameriko, da bi ga pridobili v svojo novo faro, pa je baš odšel pastirovat v Gary, Ind. Obiskali so razne slovenske trgovine in tudi našo tiskarno ter se prav la- skavo izrazili o naši napredni nase- lbin.

— G. J. J. Plantz iz Calumeta, bivši urednik "Glasnika" in sedanjí zastop- nik zemljiške družbe Opdyke Schmidt Land Co. s sedežem v Chicagu, je bival nekaj dni med nami, od zadnjega četr- tka zvečer do torka zjutraj. Privrkat je obiskal Joliet, a ne zadnjikrat, je rekel. Kajti ugajalo mu je vse, kar je videl v naši nasebini. Kot očividcu so se mu razpršili vsi predsodki, ki jih je imel glede Joliet in Jolietčanov vsled "preljudbeznih" poročil odstrani raznih krivovinskih zavistnikov. G. Plantz si je s svojim prijaznim in od- kritosrčnim nastopom namah pridobil srca vseh Jolietčanov, ki je prišel z njimi v dotiko. Jednotin dom, tiskar- na A. S. in druga znamenita poslopja poleg naše krasne cerkve so našla v našem razumnem gostu iskrenega hval- telja. Le težko se je ločil od nas ljubezni Calumetčan, ki nam ostane v najlepšem spominu.

—Rojakinja Mary Ljvek iz La Salle, Ill., 1040 Second St., je bila v poned- eljček dopoldne v tukajšnji bolnišni- ci sv. Jožefa srečno operirana, tako da bo kmalu ozdravela. Operacijo je izvršil dr. Ivec.

— Opozarjamo naše cenj. čitatelje na dr. L. Lenardov opis "Bitke pod Grunwaldom" na 6. strani te št. Te dni se bodo vršile vsepovsod, kjer bi- vajo Slovani ozir. Poljaki, navdušene slavnosti v proslavo te preslavne bitke, v kateri so Slovani pokazali Nemcem in celemu svetu, kako silna je moč slovenska, kadar združuje sinove maj- ke Slavije edinstvo in sloga. Tudi v Jolietu bomo imeli priliko, obhajati spomin na to veleznamenito bitko. Bratje Poljaki se pripravljajo že dlje časa, kakor smo poročali, da kar naj- dostojnejše proslavijo petstoletnico bit- ke pod Grunwaldom, kjer so njihovi viteški dedi pokazali svoje pravo slo- vansko srce. Med drugim bodo tu-

kajšnja poljska društva priredila sija- jne poulični obhodi, ki bo izredno sli- koviti. Natančni spored vseh tozadev- nih prireditev nam doslej še ni znan.

— Dežja še vedno ni. Ubogo rast- linstvo! Ampak upajmo, po pregovo- ru: Dež za solncem mora priti.

— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Dejanovič Dane, Kug- ljič Frank, Maroš Ivan, Oberta Mar- tin, Popec Adam, Tomašič Juraj, Va- clavčič Ignac, Vidmar Franc.

Ely, Minn., 3. jul. — Hello, Amer. Slovenec! Heh, že dolgo časa nismo imeli toliko ženitovanj v Ely, kakor ravno letos. Dejstvo kaže, da tukaj- šnji slovenski fantje se ne bojijo za- konskega jarma. V ostalem pa se re- čem, da pametimo, ko je že Bog v raju rekel, da človeku ni dobro same- mu biti. Prihodnji sporočim več no- vic, ker danes se mi mudi v mestu, da vidim kaj luštnega. Sem vesel! Sr- čen pozdrav čitateljem Am. Slovenca. **Elyški Slovenec, P. O. Box 428.**

Gilbert, Minn., 30. jun. — Redkoma se kaj piše iz naše nasebline. Naše mesto je še novo in se prav prijetno razvija. Slovenci imamo tu svojo faro in društva. Lepo število zavednih ro- jakov prejema "A. S.", a upati je, da se število kmalu podvoji. Dobro bi bilo, če bi sem prišel poverjenik "A. S.", ali pa naj bi koga tu dobili za to stvar. Ako se nekemu gotovemu Pe- triču iz Chicage izplača in mu naš kraj tako diši, da je prišel prodajal in silit celo v župnišče svojega blažene- ga "Prokletarca", toliko več naročni- kov bi se dobilo pa za "A. S."

Tudi tu je dandanes dovolj toplo. Vročina je zahtevala zadnji teden eno žrtev. Prevzet od vročine je umrl ro- jak Janez Mažin, ki je delal na Elbi. Prišel je v Ameriko pred 3. meseci. Umrl je dne 23. junija. Pri družini ni bil nobenem. Tu zopet opominim, ki so toliko nemarni, da ne pristopijo k društvu.

Kjer so fantje in dekleta, ni "ohcet" nič novega. Dne 20. jun. sta se vkle- nila v zakonski jarem dva parčka. G. Ant. Zajc iz Sodrčec in gđ. Pavlina Košir odtam, in g. Jakob Muhvih iz Starega trga z Marijo Mihelci iz Vi- nice. Mnogo sreče in na mnogaja leta!

Slovinci se zanimamo za naš napre- dek v vsakem oziru. Naša cerkev je že skoro premajhna, tako da bo treba kmalu gledati, da postavimo novo več- jo hišo božjo, ki nam bo v čast in po- nos. Vse bo šlo lepo naprej, ako bo- mo složni in delovali naprej kot bra- tje. Sloga je glavna stvar.

Tudi meni je vroče in moram kon- čati ta moj dopis. Kasneje se spet oglašim ko bo več gradiva. **B.**

Waukegan, Ill., 4. jul. — Kar že zna- no čitateljem A. S., da imeli smo v naši nasebini v kratkem vsakojake zabave. Tako n. pr. bila je veselica na prostem društvu sv. Jurija dne 26. junija, katera bila je mnogobrojna ob- iskana. Dne 3. julija bila je blago- slovljena zastava društva Srca Jezus- vega C. O. F. Temu blagoslovu pri- sostvovala so vsa tukajšnja slovenska in slovenska društva, kot iz Chicage bili so odposlanci od vseh čičaških društev Kat. Borštnarjev, nekako 40 po številu s svojo zastavo. (Sdruženi Češko-Slovaških Kat. Lesniku C. O. F. od Chicage, Ill.). Zastava blago- slovljena bila je v cerkvi Marije Po- magaj. Potem odkorakala so vsa dru- štva na veselico tje v zeleno naravo, kjer veselili smo se pod senco košatih dreves. Ob veselih pesmih in drugih razveseljevanjih končali smo veseli dan. Omeniti moram, da slišali smo razne govornike na veseličnem odru. Slo- venci izražali je sobratu Čehu, Slova- ku, Hrvatju, Poljaku, Litvinu svojo slo- vansko ljubav in domača godba za- igrala nam je "Hej Slovani" kot i "Naprej prijaznim Slave". In dne 4. ju- lij zopet videli smo pohod naših dru- štev iz 10. česte tje na novo odprti park v North Chicago. Kajti kot že znano o našej nasebini, je to mesto takozvano Twins City, Waukegan in North Chicago. In mestni župan iz North Chicago povabil je vsa društva, da so prisostvovala odprtu novega parka tik ob Michiganskem jezeru. Kot čuje se, eno izmed slovenskih dru- štev dobilo je prvo nagrado in to kaže, da so drugorodci, ki vedo ceniti našo skupščino. Posebno postavili so se naši takorekoč vojaki društva sv. Ju- rija. Kar strme gledali smo, ko so na novem parku na odru pokazali svojo izurjenost prav po vojaškem predpisu. Korakali so v vrstah in se ravnali na slovenski klic načelnika. Posebno po- zornostjo gledali smo naše Sokole v polnem društvenem kroju, kot s plo- skajočim odobravanjem bili so povsod sprejeti mali Sokoli t. j. mladi fantki od 8 do 12 let stari, ki so se sukali na klic poveljnika kot na vežbališču. Naš društveni pohod bil je dolg nekako 1 miljo po North Chicago. Iz novega parka odkorakali smo skupno na svoj veselični prostor na 13. često, kjer ve- selili smo se na praznik 4. julija v kor- ist slovenske cerkve, kajti ta dan sklenila so tukajšnja društva imeti ve- selico za cerkev Marije Pomagaj. **M. P.**

Iz Adlešič, 21. jun. — Mat. Miketič (iz Gorenjec h. št. 11.) poslal mi je za našo farno cerkev 10 K v dar in sicer iz Pittsburga. Za ta lepi dar se mu srčno zahvaljujem in to tem rajši, ker bo imela naša cerkev prih. leto, ko bo- mo imeli zopet sv. birmo, obilo stro- škov za njeno olepšavo.

V zadnjem dopisu sem omenjal tudi o letošnjem vremenu in bivši nenav- dni zimi. Tudi let. spomlad je nena- vadna. V maju smo imeli v prvi tret- jini meseca prav grdo in prav mokro vreme. Za tem pa do konca meseca večinoma prav lepo vreme in hudo vročino, zlasti od 14. do 21. maja, ko smo imeli vročino, kakor v sredi po- letja. Nasprotno pa so imeli, kakor so pisali časopisi, 19. maja v Rimu in njega okolici sneg in mraz, ki je nare- dil veliko škode na nasadih in sad- nem drevu. Tudi mnogo tic so našli, ki so poginile od mraza.

Prav nenavadno vreme pa imamo tudi v mesecu juniju, ki je prav po- doben aprilu. Od 1. do 5. smo imeli krasno vreme in silno vročino. Od 5. naprej pa do danes prav vsaki dan de- žuje, večasi celo po večkrat na dan in nam preti huda ura. Ljudje ne mo- rejo spravljati krme, katera je letos prav lepa, kakor še mnogo let ne, ker se vsaki dan moči. Nekateri jo imajo pokošeno že po 10 dni. Kakor se pri- poveduje, je šlo prav obilo krme po zlu posebno na Prilišču in v Karlovcu na Hrvatskem, ker je niso mogli posu- šiti. Ali jim je segnala ali pa jo bodo porabili k večjemu za nastilj.

Trta tudi letos lepo kaže, le žal, da ji vreme v tem mesecu, ko cvete, vsled preoblega dežja ni ugodno.

Na telovno smo imeli prav lepó pro- cesijo. Pred presv. R. Telesom je sve- tilo 92 žen in deklet s prižganimi vo- ščeniimi svečami.

Vse rojake lepo pozdravljam.

Ivan Šašelj.

Maribor, 15. jun. — (Še Trst hoče- jo.) Nemške želje pa res niso tako neumne, kakor bi človek mislil prvi hip. Znano je, da Nemci že dolga le- ta gradijo vsenemški most od Spicfel- da dalje proti jugu ter imajo pri tem zelo nedolžno in ponižno željo, dogra- diti ga tekom časa — če bi ne bilo kakih posebnih nezgod — do Trsta. Pa že pri St. Ilju so prišli pijonirji do skoraj nepremagljive zapreke, do klju- bovalnosti Slovencev.

In brihtne nemške butice so iztuht- le drug načrt, kako čimpreje priti do Adrije.

V "Grazer Tagblattu" precej na ši- roko razkriva neki Stollowsky, da mo- ra postati naš avstrijski Trst v krat- kem času pristanišče Nemčije za njene kolonije v vshodni Afriki. Izračunal je ta dobri mož, koliko dobička bi vtaknila v žep Nemčija, če bi si zasigurala v Trstu svoje trgovsko prista- nišče. Odkrito pa prizna ta Vse- nec, da ni edin namen Nemčije, pri- dobiti si trdna tla za svojo izvozno in uvozno trgovino, ampak glavni namen te akcije je, zagotoviti si v Trstu u- godna tla za vsenemško idejo.

Med vrstami se namreč lahko bere, da bi se z nameravanjem nemškim tr- govinskim projektom nemstvo v Tr- stu izdatno pomnožilo, in na ta način bi bil postavljen močan temelj za do- graditev vsenemškega mostu do Adri- je.

Avstrija bi sicer po tem načrtu spravi- la pri colnini in na železnih vsako leto nekaj tisočakov v svojo finančno kaso, a Nemčija bi zabila v dose- daj avstrijski Trst močno vsenemško za- gozdo, ki bi postala skoro gotovo en- krat grozno usodepolna za našo drža- vo. Jasno se že iz "Tagblattovega" članka vidi, da Nemčiji ni toliko za krajšo pot v njene kolonije v Afriki, ampak njej se gre očividno za to, da bi tekom časa mirnim potom okupirala Trst.

Od severa Suedmark, kot dobro pla- čana agentura — Nemčije, na jugu pa čudna avstrijska politika, ki zatira nas in — samo sebe! Kaj naj rečemo k tej kratkovidnosti vodilnih krogov? Ali je mogoče vse dogovorjeno? **S.**

Češki in slovenski sokoli — prvi telo- vavci na svetu.

London, 20. junija. Pri sobotni med- narodni tekmi za svetovno prvenstvo v telovadbi je doseglo moštvo češke so- kolske zveze s 782 točkami prvo, fran- cosko s 705 drugo in angleško s 633 točkami tretje mesto.

Ta kratka brzozavka je vzradostila vse slovensko sokolstvo in njegove prijatelje. Nadalje se poroča, da so češki sokoli zmagali v boju za srebrni ščit na mednarodni telovadni tekmi v Londonu. Tekmovanja se je udeležil tudi tehnik Viljem Kukec iz Zalca, član žalskega Sokola in je bil v zma- govalni češki telovadni vrsti tretji. V Pragi je vzbudila ta vest, kakor je sa- mo ob sebi umevno, silno navdušenje; pred prostori Č. O. S. je napravilo ob- činstvo članom zveznega upravn. sve- ta burne ovacije, ki so še narastle, ko je godba zasvirala češko himno in so- kolsko koračnico. Prisrčen na zdar- čekemu sokolstvu, ki so tako prosla- vili sokolstvo pred ponosnim Albio- nom in celim svetom!

General Varešanin — baron.

Deželnega šefa Bosne in Hercego- vine, Marijana Varešanina Vareškega je cesar imenoval za barona v znak osebnega priznanja. General Vareša- nin je rodom Hrvat ter je večinoma služboval na jugu.

Glede atentata, ki je bil izvršen na generala Varešanina sredi zadnjega meseca, se še poroča: Napadalec se pi-

še Bogdan Žerajič in je bil pravnik v II. letniku v Zagrebu. Splošno mne- nje je, da atentat ni v nobeni zvezi z razpoloženjem v narodu. Narod se je že ves pomiril po aneksiji. Varešanin ni nikak tiran, nad katerim bi bilo ma- ščevanje upravičeno. Zato je tudi vsa poštena javnost mnenja, da je atentat plod prerazgretih možganov mladega fantiča; nekateri mislijo, da je iz zgolj nacionalnega sovraštva kot Srb strel- jal na Hrvata Varešanina, drugi, oso- bito njegovi vseučiliški tovariši, trde, da je bil Žerajič anarhist, da je vedno čital samo spise ruskih revolucionar-jev; sam se je imenoval "samostalnega anarhista". Da vladno šmokovsko ča- sopolje dela zdaj najrazličnejše kombi- nacije o tem, kako je bil atentat neme- njen cesarju, a ga je pazljivost polici- je preprečila itd., je naravnost smeš- no. "Neue Freie Presse" voha že celo zaroto, vidi ljudi, ki so podkupili Žer- ajiča (menda zato, da samega sebe ubi- je!?) in vse mogoče.

"Slovenska epopeja".

Potrjuje se vest, da je češki slikar od nekega ameriškega milijonarja re- dobil poldrugi milijon dolarjev za cik- lus slik, ki naj predstavljajo "slovan- sko epopejo". Umetvore namerava American podariti češki prestolnici zlati Pragi. Obenem pa se poroča, da je praška mestna občina poverila sli- karju Muchi tudi nalogo, da izdela za dvorano reprezentacijske mestne hiše 20 slik, 9 metrov dolgih in 6 metrov širokih, ki imajo predstavljati slovan- sko vzajemnost. Vsi umotvori morajo biti tekom enega leta gotovi.

Nedolžna obešena.

V obmejnem mestu Irske se je vršil te dni izreden pogreb. Tam sta bila pred 25 leti obešena brata Mark Ker- nakova, obsojena radi umora. Tekom časa pa se je dognilo, da ona dva ni- sta bila nič kriva, da sta bila torej po nedolžnem obešena. Pokopana sta bi- la na pokopališče jetnišnice; ko so je sedaj porušili, so priredili obema sve- čan pogreb na mestno pokopališče. Udeležilo se ga je na tisoče ljudi, med njimi tudi razni poslanci.

Kopel zabava.

Kopel je prava zabava, ako se rabi Severovo Zdravilno milo, ki očisti znojnice vse nesnage, da ostane koža mehka, voljna, rdečkasta, in zdrava. Matere rade rabijo to milo za otroško kopel, ker ima vsa dobra svojstva zdr- avilskega mila. To je pravo milo za penjenje in v preprečanje kožnih bo- leznih. Na prodaj v lekarnah in prodaj- nalnah. Cena 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. 3-4

Največji slovenski katalog na svetu. Vsebuje polno vrsto ur, veržic in dr- uge zlatnine, nožičev, samokreslov, križ- cev, glasbenih podob, zemljevidov, daljnogledov, povečalnikov, peres "fontain pens", fonografov in krožni- kov za iste, harmonik, orglic, goslij, flut, klarinetov in drugih godbenih stvari, pip, tobaka in električnih stva- ri; stotine še drugih krasnih stvari in potrebnih reči po najnižji ceni. Kata- log se pošlje vsakomur na vprašanje. Pišite ponj še danes. Dobite ga za- stonj.

C. F. ZARUBA & CO.
(Dept. A. S.)
320 W. Pike St., Clarksburg, W. Va.

TROST & KRETZ
— izdelovalci —
HAVANA IN DOMACIH SMOOK

Posebnost so naše
"The U. S." 10c. in "Meerschmum" 5c
Na drobno se prodajajo povsod,
na debelo pa na
108 Jefferson Street. Joliet, Ill.

DR. RICHTER'S
PAIN-EXPELLER
Človek, ki trpi bolečine, je ravno tako brez pomoči, kakor razbita ladja na peščinah. Če bolehaš na revmatskih bolečinah, nevralgiji, prehlajenju itd. poskusi vdrgnenje z
PAIN EXPELLERJEM
priznано dobro domače sredstvo. Do- bi se v vseh lekarnah po 25 in 50c.
F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York
Pazite na varstveno znamko z sidrom.

POZOR!
Ob času počitnic se mladina rada zabava z različnimi igrami.
Imamo veliko zalogo raznovrstnih predmetov za različne igre.
Base Ball in drugo na izbero.
Pridi in vprašaj za naše cene.
SLOVENSKI PRODAJALEC
BARRETT HARDWARE
CO. North Ottawa Street
JOLIET, ILLINOIS

Severova zdravila je preizkusil čas in spoznal kot zanesljiva. Zato se lahko zanesete nanje.

Dober tek
je vedno znak dobrega zdravja in kjer ga ni, tam je nekaj v neredu. V tej letni dobi skoro vsakdo potrebuje nečesa, da si poživlji in okrepi tek, ki je izgubljen vsled slabših vplivov toplega vremena. V to svrhu je ni boljše stvarce, nego je

Severov želodčni grenčec
Priznan daleč in široko kot najzanesljivejše zdravilo za okrepitje želodca ni poživljenje prebave. Imeti steklenico tega grenčeca doma, pomenja, ob- čuvati želodec vseh nerednosti, ki so tako navadne ob vročem vremenu.
Cena \$1.00.

htevajte pristnih Severovih Zdravil. Naprodaj v lekarnah. Vedno za

Otekanje
obraz, rok in nog, kakor tudi medle oči in oslabeledost so navadni znaki ob- stne bolezni. Nikar jih ne preziraj, marveč začni takoj uživati

Severovo zdravilo za obisti in jetra
To zalaga obisti z uprav tisto tvarino, ki je potrebujejo v poživljenje obolelih in oslabeledih celic, tako da jih občeva onemoglosti. Cena 50c in \$1.00.

Napor
modernega življenja pritiska predvsem na živčevje. Posledica skrajne delav- nosti, skrbi in jeze je živčna onemo- glost in slabost. Vaši živci potrebu- jejo tonike in najboljše je

Severov Nervoton
Njegov vpliv je pomirjevalen na raz- dražene in preobčutne živce, povrača jim životno moč, preganja potrtost in zagotavlja zdravo, poživljaljoče spanje. Cena \$1.00.

ZANESLJIV ZDRAVNIŠKI SVET ZASTONJ.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— V Ameriko z ljubljanskega Južnega kolodvora se je odpeljalo dne 11. junija 7 Slovencev in 20 Hrvatov.

— Slovenci pri grunwaldski slavnosti. V seji izvršnega odbora V. L. S., ki se je vršila dne 14. junija, se je pod predsedstvom dr. Šusteršiča sklenilo soglasno, da se k grunwaldskim slavnostim v Krakovu pošlje uradna deputacija. (Kakor smo nedavno poročali, bode v Krakovu zastopano tudi mesto Ljubljana, ki odpošlje na slavnosti župana Ivana Hribarja, dr. Ivana Tavčarja in dr. Danila Majarona. Pomen grunwaldske slavnosti ti pojasni članek "Bitka pod Grunwaldom" na 6 strani te števe.)

— Spomenik dr. Fr. Lampetu. Za spomenik izdeluje kipar g. Zajc doprni relief v naravni velikosti. Izvršen bo iz belega marmorja. Model je že gotov. (Kakor našim čitateljem že znano, je bil dr. Frančišek Lampe odlični slovenski modroslovec in pisatelj ter ustanovitelj izbornega mesečnika "Dom in Svet".)

— Gimnazija v Novem mestu. Prošt Elbert v Novem mestu je dobil od fin. ministerstva obvestilo, da je vprašanje gradnje novomeške gimnazije ugodno rešeno.

— Visoka trava. Na ljubljanskem barju je bila letos ponekod trava visoka po dva metra, in dobila se je celo bilka visoka 2 metra 43 cm!

— Dve novi cerkvi na Kranjskem. Dne 13. junija je prevzvišeni knezsko-ljubljanski blagoslovil novo cerkev v Prečni pri Novem mestu. Stara župna cerkev je bila zidana na mehkih tleh in je ni bilo več mogoče popravljati. Spomladi leta 1907 so pričeli zato zidati novo cerkev. Sedaj je že skoraj vse dovršeno, samo v notranjosti je tupalet še kaj treba. Cerkev je zidana v čistem gotičnem slogu. Dolga je 40 m, široka 20 m, visoka 23 m, zvonik pa 56,6 m. Zgradba stane 125.000 kron, ne vstevši notranje opreme in tudi ne vožnje, dela in truda požrtvovalnih faranov. — Drugo cerkev nameravajo še le pričeti graditi. Kakor se namreč sliši, hočejo č. o. jezuiti sezidati v Ljubljani na voglu Elizabetne ceste in Ciril-Metodove ulice novo cerkev posvečeno sv. Jožefu. Sedaj je pri jezuitih kapelica sv. Jožefa, ki je pa vedno pretresna, zato nameravajo zgraditi cerkev. Zidana bo v romanskem slogu in prostorna bo približno 600 kvadr. m. S pripravljivimi deli se prične v kratkem.

— Zagorje ob Savi. Delo pri "Sokolskem domu" bode v kratkem času dogotovljeno. Veselje je videti ta vrtnice življenja, s kakšno požrtvovalnostjo delo napreduje. — In tudi v telovadnici je živahno — vsaki čas, kadar stopiš notri, vidiš, kako pridno se pripravljajo, sedaj telovadke, sedaj telovadci, za tem pa naraščaj, za otvoritev "Doma", ki se vrši 17. julija 1910.

— Toča v kamniškem okraju. Za poskodovance po toči v Čemšeniku, Razboru, Zalokah, Jesenovem in Dobrljevem, ki jim je toča dne 4. jun. napravila ogromno škodo, je vložil dr. Krek nujni predlog za državno podporo.

— Slovensko tovarno za igralne karte so ustanovili v Ljubljani. Lastnik koncesije je Fr. Čebokli.

— Slavnost meščanskih gard. Združene c. kr. meščanske garde Novo Mesto, Krško in Kostanjevica, so priredile dne 19. junija t. l. v Kostanjevici skupno slavnost in veselico.

— Krištofovo hišo v Kamniku je kupila hranilnica in posojilnica v Kamniku na Sutni za 55.000 K. Ako se hiša vzdigne in prezida, kakor se namerava, bode to najlepša in najimennitnejša stavba v Kamniku.

— Dekliški tabor na Zalostni gori. Dekleta vrhniške dekanije so imela dne 13. jun. na prijazni Zalostni gori svoj dan. Ob rani uri se je zbralo v staroslavni božjepotni cerkvi do 600 deklet, članice Marijinih družb in ženskih odsekov izobraževalnih društev. Po službi božji se je vršilo poučno zborovanje.

— Velik ogenj. V Petelinjah pri St. Petru na Pivki je v nedeljo 19. junija ponoči zgorelo pet hiš z gospodarskimi poslopji. Pogorelecem je zgorelo vse, tudi nekaj prašičev.

— Pivovarna Union prej Kosler v Ljubljani je — kakor poroča "Jutro" — prodala svoj veliki za pivovarno ležeči travnik nemškemu Schulvereinu, ki tam zgradi nemško šolo, ker so blizu delavnice c. kr. drž. železnice in je v Šiški sploh pomanjkanje šol.

— Mlin v ognju. Šmonov mlin na Rodici pri Domžalah je pogorel do tal. Goreti je začelo 16. jun. zjutraj ob štirih, in sicer se je vnel čistilnik "štabar"; ko je prišel hlapec, da vrže jermenje dol, ker je steklo žito ravno skozi, ni mogel več zraven. Pravi, da je bilo že polno dima. Takoj se je o-

genj razširil po vsem mlinu. Bliznji sosedje in tudi drugi ljudje so bili tako na delu, da rešijo saj nekaj iz ognja. Požarnim brambam iz Domžal, Stoba in Doba gre največja zahvala in najboljše priznanje, ker so bile tako hitro na mestu ter so neumorno delale, da se ogenj ni razširil na hišno in gospodarsko poslopje. Tudi sosednje hiše so bile v nevarnosti. Pšenice in moke je zgorelo in se pokvarilo več vagonov.

— "Slovenski Narod" začne s 1. julijem izhajati dvakrat na dan. To je gotovo velikanski napredek v slovenskem časopisju. "S. N." bo na slovenskem jugu drugi list, ki bo izhajal dvakrat na dan. Prvi je zagrebški "Obzor". Nadalje se poroča, da bo tudi "Slovenec" izhajal dvakrat na dan.

— Smrtna kosa. Umrli je dne 17. junija na Bledu bivša posestnica znane hotela Petran gospa Ivana Klinar, roj. Kette, stara 73 let. — V Kranju je umrla ga. Jožefa Babič roj. Jeran, stara 82 let. — V Sodražici je umrla gospa Marija Šega. — V Ljubljani je umrl g. Ferdinand Dragotin, trgovec z glasovirji. — Na Vrhniki je umrl Radeckijev veteran Anton Jerina, v starosti 89 let. Pokojnik je bil v vojski ranjen na roki, vsled tega je dobival malo pokojnino.

— Č. g. Jos. Benkovič umrl. V Golacu je umrl župni upravitelj č. g. Jožef Benkovič.

— Učitelj Lunder umrl. Dne 16. jun. je umrl na Glinah po kratki mučni boleznii previden s sv. zakramenti za umirajoče g. Frančišek Lunder, bivši nadučitelj na Raki. Pokojnik je bil rojen v Velikih Laščah leta 1843. Služboval je na Igu, v Stari Cerkvi pri Kočevju, na Brdu, v Radečah in nazadnje kot nadučitelj na Raki. Lansko leto je stopil v začasni pokoj.

— Graščak umrl. V Šavljah pri Jezici je umrl na svojem gradiču posestnik Filipovega dvora v Stritarjevi ulici ljubljanski g. Filip Schreyer, star 68 let. Schreyer je imel v Gradcu pogrebni zavod, katerega je za odkupila občina. Pred letom je prestopil k protestantizmu in se je nameraval v treh tednih poročiti, prišla pa je vmes smrt.

— Na mesto v Ameriko v smrt. Alojz Žid, 18 letni mladenič iz Zagradca je že vse pripravil za odhod v Ameriko; naročil je tudi vožnjo karto; v par dneh je mislil oditi, pa ga nenadoma pljučnica položila na bolnišnično posteljo, kateri je podlegel v enem tednu. Ravno bi se imel voziti po visokem morju — pa je odplaval domov!

— Strela ubila človeka. V vasi Britof pri Podbrezju je dne 18. jun. strela ubila pridnega mladeniča Jožefa Škofic, ko je pripeljal voz detelje pred kozolec. Žalost matere-vdove nad izgubo edinega sina je velika.

— Samoumor vajenca. Obesil se je v Radečah pri Zidanem mostu 8. junija 18 letni Jožef Bratuša, vajenec v trgovini nemškutarja Gschella.

— Osemdesetletnico življenja je ondan obhajal v Ljubljani profesor in vladni svetnik v p. dr. Alojz pl. Valenta — Marchthurn, v znanstvenem svetu na polju ginekologije znana oseba.

— Roparski napad na Gorjancih. Na Gorjancih je pet s črnimi bradami maskiranih roparjev napadlo nekega trgovca s kožami. Trgovec se jih je ubranil z revolverjem in pognal konja.

— Afera Hladnik. Poročali smo, kako je trgovec Hladnik v Trstu poslal svoji materi, gospej Hamerlitz v Logatcu strupene pilule. Slučaj je nanesel, da gospa k sreči ni zavžila strupa. V zaporu se nahajajoči Hladnik je skušal zadnje dni z zvijačo odvaliti od sebe sum. Na skrivaj je s pomočjo jetniškega paznika poslal raznim osebam pisma, v katerih jih je prosil, naj bi priloženi koncept prestavile v italijansko in poslale preiskovalnemu sodniku, da s tem odvali sum od Hladnika. Vendar mu je ta nerodni poizkus spodletel. — Zelo udeležena pri celi aferi je tudi Hladnikova žena. Preiskovalni sodnik dr. pl. Graselli ima dosedaj že zbrano toliko gradiva, ki jasno dokazuje, da je Hladnik res poslal svoji materi one usodne pilule. Hladnik pride pred ljubljansko poroto. — Nadalje se poroča: Svoječas je preiskovalni sodnik pozival vse tiste, ki bi slučajno začetkom meseca aprila videli na državni cesti Trst-Ljubljana voziti rdeče pobarvani avtomobil, naj se zglašajo pri sodišču. Ta poziv po časopisih je imel uspeh, zakaj dognalo se je, da je v kritičnem času res vozil med Trstom in Ljubljano avtomobil, ki je bil rdeče pobarvan; nadalje se je dognalo, da je bil ta avtomobil last tvrdke Anton Škerlj v Trstu in da je bil na tem avtomobilu sofer mehanik Viktor Stua. Policija je zaslila Viktor Stua, kateri je izpovedal, da je Fr. Hladnik res najel avtomobil v kritičnem času za vožnjo iz Trsta v Ljubljano. Avtomobil je vodil on, Stua. Sprva so se hoteli ustavit v Logatcu, a so se premislili in so nato nadaljevali vožnjo naravnost v Ljubljano. S Hladnikom se je vozil še neki njegov prijatelj, katerega pa Stua ni poznal.

V Ljubljani so se ustavili na nekem dvorišču za avtomobile v bližini neke gostilne. Hladnik in njegov prijatelj sta se napotila v mesto, češ da morata poiskati nekega zdravnika. Drugi dan ob 8. zjutraj so se odpeljali iz Ljubljane. Ustavili so se v Logatcu, kjer se je Hladnik sestel s svojo ženo, ki je nekaj dni prej prišla iz Trsta tjakaj. V Logatcu so obdedovali, na kar so se vrnili v Trst. To je za Hladnika nov obteževalen moment.

— Vinski duhovi so se bili polastili 3. jun. dinarja Janeza Gorišek, ki je delal v nekem vinogradu na Preski, župnije Šmartno pri Litiji. Omenjeni duhovi so ga tako ojačili, da se je začel pripraviti zdaj z enim, zdaj z drugim. Eden izmed delavcev je moral bežati iz vinograda, da ni nastal pretep. Zvečer, ko so se delavci vrčali domov, je pa zgrabil dinarja Jožeta Kastelic in ga vrgel na neko skalo, da se je napadencu zlomila desna roka nad lehtom. Tako vze postane človek, če ga prevladajo vinski duhovi.

ŠTAJRSKO

— Ujme na Sp. Štajerskem. Toča je pobila dne 12. junija najlepši katastralni občini Malečnik in Selestrino pri Sv. Petru nižje Maribora. Lepi ameriški vinogradi so tako uničeni, da še drugo leto ni upati posebnega pridelka. Mraz je zelo škodoval črešnjam in deloma tudi drugemu sadju pri Sv. Urbanu nižje Ptuja. Dne 13. junija je napravila silna ploha mnogo škode po breziški okolici. Najhuje pa se godi spodnještajerskim kmetom pri spravljanju sena. Po travnikih leže čeli kupi sladke krme, ki je vsled neprestanega deževja uničena.

— Štajerski deželni odbor je razdelil letos spomladi 1334 posestnikom 98 tisoč cepilnih trt in 66.850 ključev.

— Zmaga Slovencev. Iz Št. Lenarta v Slov. gor. z dne 16. junija poročajo: V skupini veleposelstva v šentlariški občini so zmagali v okrajni zastop Slovencev z vsemi 62 glasovi. Nasprotniki se volitev sploh niso udeležili.

— Iz Št. Ilje v Slov. gor. se poroča, da se Slovenski dom pridno dogotavlja ter je upati, da se bo otvoritev lahko izvršila še meseca avgusta.

— Velika nemškonačionalna blamaža. Za nedeljo 12. junija so naznanjali nemški časniki in velikanski lepki po vseh nemških gnezidih "velikansko" turnarsko slavnost v Št. Ilju v Slovenskih gorah. Delalo so se v Št. Ilju samem res velike priprave. Cel teden se je pripravljalo za slavnostni sprejem: Slavoloki, kinčanje slavnega prostora, priprava za javno telovadbo, šotori, vse to je bilo popolnoma resno pripravljeno sprejeti "nad 4000 gostov", kakor so korajžno naznanjali Suedmarkovci. Klado se je teleta, krave in prašiče, da bi jih pozobali tisoči in tisoči, ki bodo prihruli ta dan v Št. Ilj. Prišel je usodni 12. junij 1910. Dan, poln grozne blamaže za nemške prešerne predrže! Udeležba na turnarski slavnosti je bila tako grozno malenkostna, da si nižje še misliti ne moremo.

— Turnarji v Celju. Celjskim Slovincem se je posrečilo na led speljati nemške turnarje. Raztresla se je namreč vest, da mislijo v tem času prirediti "sokolsko" slavnost. Turnar pa res skoči v past in priredi za 12. junija turnarsko slavnost kot protidemonstracijo. Po celem svetu so bobnali po turnarje, naj pridejo za božjo voljo v Celje, da mesto rešijo pred slovenstvom. A pričakovane slovenske nevarnosti ni bilo. Sokol ima svojo slavnost šele v avgustu.

— Vsled žalosti umrl. Iz Artiča pri Brežicah se piše: Dne 13. junija je v Artičah pri Brežicah umrl g. Janez Slovinc, bivši dolgoletni župan in gostilničar. Dobri mož ni mogel prebrati izgube svoje ljubljene žene, katere je pred nekaj dnevi umrla. Rajni Slovinc je bil res v polni meri vreden svojega imena. Vselej in povsod se je kazal vernega in zvestega sina svojega naroda.

— Obesil se je v graškem policijskem zaporu 50 letni agent Karl Vielmaier; pečal se je z ogoljufanjem takih ženitve željnih možakov, ki si po časnihki iščejo nevesto; prigoljufal si je okroglo 80 tisoč kron. Sedaj so pri nekem slučaju v Gradcu ptička dobili in zaprli. V zaporu se je potem obesil, da bi se izognil sodnji.

KOROŠKO.

— Sele pri Borovljah. Pri volitvi župana so Slovenci zmagali.

— Toča je dne 10. jun. tudi po Koroškem napravila veliko škodo.

— Poslanska zbornica za koroške Slovence. V poslanski zbornici je v budgetni razpravi pred velikim poslušalstvom govoril poslanec Grafenauer obširno o razmerah na Koroškem. Dokazuje, kako je slovenski del dežele tako v šolskem kakor v gospodarskem oziru zapostavljen in kako se je ondi pristransko izvrševalo ljudsko štetje. Pobijal je sijajno Nemce, ki so mu z medklici skušali ugovarjati.

— Sv. Višarje, 20. jun. Dolgo ni hotel letos Višarske gore sneg zapustiti. Sedaj je vendar konec njegove trmo-

glavosti, in zavladalo je splošno veselje. Romarji so že jeli prihajati. Prva procesija je prišla 30. maja iz Reichenfelsa, druga 6. junija iz Berga pri Greifenburgu itd. Večraj, dne 19. jun., je prišla jubilejna procesija — kakih 400 romarjev — iz Kostanj, Dvora, Logevasi, Strmca in od Device Marije na Zili pod vodstvom svojih domačih gg. župnikov. Ko se je obhajal zadnji jubilej l. 1860., se je ljubezen in zaupanje do Matere božje našega ljudstva prav lepo pokazala; procesije so prihajale od vseh strani in obhajanih je bilo nad stotisoč. Letos menda napravijo koroška slovenska izobraževalna društva posebno skupno romanje na Sv. Višarje.

PRIMORSKO.

— Amerikanci v avstrijskih letoviščih. Dne 9. junija je dospel v Trst parnik "Martha Washington", ki je last družbe "Avstro-Americana", z 110 ameriškimimi potniki, ki potujejo v inozemska letovišča, zlasti pa v Dalmacijo. V Neapolju in Patras se je izkrcalo že 50 Amerikancev. Neka brzojavka poroča, da je parnik "Alice" last iste družbe, odplul iz New Yorka s 60 potniki I. razreda in 70 potniki II. razreda v Trst.

— Tržaško ljudskoškolsko vprašanje. Poslanec dr. Rybar je doznal, da se ministarstvo resno bavi s tem vprašanjem. Razun imenovanja šest peterih učiteljev na tržaški družbini šoli je nameravana tudi reorganizacija slovenske potuka na državni ljudski šoli, zlasti pa pomnoženje oddelkov.

— Sokolska slavnost v Gorici, ki jo je priredila v nedeljo 19. junija primorska sokolska župa, se je sijajno obnesla. Z naraščajem vred je bilo v kroju 1000 sokolov. Toliko slovenskih sokolov doslej še nikdar ni bilo zbranih. Telovadišče je bilo v Št. Petru pri Gorici, a zbirali so se sokoli v sokolski telovadnici v mestu odkoder se je vršil odhod v četverostopih z zastavami in godbo skozi celo mesto. Lahov ni bilo nikjer. Vse ulice so bile polne slovenskega občinstva, ki je sokole navdušeno pozdravljalo. Bilo je to provokar, da so slovenski sokoli v tako veličastnem slavnostnem sprevidu nemoteno korakali po mestu z slovenskim mestnim zastopom. Narodnega občinstva se je pri sokolski slavnosti zbralo na tisoče.

— Zveza narodnih društev za Gorisko je imela dne 16. junija občeni zbor. V zvezi je danes včlanjenih 120 društev z okrog 7000 člani. V svojem šele triletnem delovanju je ustanovila zveza 39 novih društev. Pridno deluje zvezina centralna knjižnica, katere prometa je bilo deležnih 30 društev. Predavani je priredila zveza lani 129. V okvirju "Zveze n. dr." se je osnovala

samostojna "Zveza kolesarskih društev".

— Na izrednem občnem zboru gorisrke banke "Populare", ki je kakor znano v likvidaciji, se je izkazalo, da znaša deficit 1.783.785,31 K.

— Hišne preiskave v Trstu se nadaljujejo. Gre se baje proti 21 laškim mladenicem, ki so bili nedavno aretirani zaradi veleizdaje in motenja javnega miru.

HRVATSKO.

— Odklikovanje nadškofa Stadlerja. Proti nadškofu sarajevskemu dr. Stadlerju so zadnji čas mnogo pisarili liberalni listi, češ, da ga je cesar pri svojem bosanskem obisku grdo zavrnil, ker je bil nadškof v Rimu, kjer da je hotel pridobiti papeža za svojo — strankarsko politiko. Da je bilo vse to le gola izmišljotina, priča najboljši dar, ki ga je ondan poslal sam cesar sarajevskemu nadškofu. Poslal mu je v dar svojo fotografijo v dragocenem zlatem okvirju z briljanti in lastno-ročnim hrvaškim podpisom.

— Morilec kaplana ubojen. Poročali smo svoj čas o umoru kaplana Forka iz Marije Bistrice na Hrvatskem, katerega je med vožnjo iz Selnice v Marijo Bistrico ubil hlapec Imbra Belka. Ubijalec je dobil pri sodni obravnavi dne 17. junija 8 let težke ječe.

— Velik ogenj na Reki. Pogorelo je dne 15. jun. neko skladišče tovarne popirja Smith in Meynier na Reki. Škode je okolu 200.000 K. Strašen ogenj je gledalo na tisoče ljudi.

— Za župana v Varaždinu je izvoljen odvetnik dr. Pero Magdič.

Čuvaj se zmot!

Nihče se ne more izogniti vsem zmotam, ampak vsakdo izmed nas se lahko izogne nekaterim. V tej vroči poletni dobi je zlasti važno, da se ne zmotimo glede zmrernosti v jedi in pi-jaci, ker bi vsaka pomota utegnila biti zelo resna ali celo usodna. Neobhodno potrebno je, ohraniti mero in red v življenju in paziti na najmanjšo nerednost v prebavi. Najboljše zdravilo v takih slučajih je Trimerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki seže boleznid do korenine. Prebavila hitro okrepča in jih usposobi za redno delovanje. Prav dobro je pri vseh boleznih želodca in črevesja, pri nervoznosti, onemoglosti in malokrvnosti. Med poletno dobo bi ga moral vedno imeti pri roki. V lekarnah. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

ZAPOMNITE SI!

Zmožnost Angleščine Vam primerno delo dobi.

Kako se pa pričite Angleščine brez učitelja? Po navodilu: Slovensko Angleške Slovnice, Slovensko Angleškega Tolmača in Angleško Slovenskega Slovarja. Knjiga je tako urejena, da se lahko vsakdo brez velike muje toliko potrebne angleščine privadi. Knjiga v platno vezana stane samo \$1.00 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,
538 W. 145 St. New York, N. Y.
Pišite po cenik knjig!

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, oljev in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obejanje stenkega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chicago telef. 3704 tele. N. W. 92

CENJENI ROJAKI
PO MINNESOTI.

AKO želite kupiti lote v mestu Duluth-Superior, blizu novih tovarn, ali

AKO želite kupiti lepo farmo v sadje-rejskem pasu države Michigan, ali

AKO imate kaj posestva zavarovati proti ognju, obrnite se vedno na podpisane.

MI SMO ZASTOPNIKI

zanesljivih družb za ves rudarski okraj države Minnesote in Vam jamčimo popolnoma pošteno postrežbo.

GEO. L. BROZICH AGENCY,
Ely, Minnesota.

Podružnica: Eveleth, Minn.
JOHN B. SMREKAR, Manager.

R. Pilcher, predsednik.
Fred Bennitt, podpredsednik.
George Erb, kasir.
F. W. Woodruff, ass't kasir.

Citizens' National Bank

Kapital \$100.000,00.

Barber Building Joliet, Ill.

TA BANKA vam plača enakovstno obresti kakor banke v vsaki domovini.

3%

OBRETI OD VLOG.
Edina hranilna banka v Jolietu.

Resnica je!

Kdorkoli Slovencev je pošiljal

denarje v staro domovino

se je prepričal, da so ti točno in vestno tja dospeli v 11.-13. dneh.

Kdorkoli Slovencev se je obrnil na tvrdo

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.,

ali na njeno podružnico

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.,

da je bil vedno dobro postrežen in za svoje novce dobil tudi,

kar mu je šlo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

STRITARJEVE ULICE 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostih papirjev po dnevnem kurzu.

Delniška glavnica K 3.000.000.

Rezervni sklad K 400.000.

PODRUŽNICE: SPLJET, CELOVEC, TRST, SARAJEVO.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki petek
SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.
Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Naročnina za Združene države \$1.00 na leto; za Evropo \$2.00. Plačuje se vnaprej.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Telefoni:
Tiskarne: Chicago in N. W. 509.
Uredništva: Chicago 1541.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo **POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.**

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

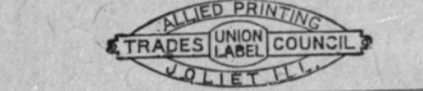
AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

The first, largest and the only Slovenian Catholic Newspaper in America. The Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Fridays by the **SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.**
Incorporated 1899.
Slovenic-American Building
Joliet, Illinois.

Advertising rates sent on application.

Prva in edina slovenska unjska tiskarna.

CERKVENI KOLEDAR.

- 10. jul. Nedelja Amalia, dev.
- 11. " Ponedeljek Pij I. papež.
- 12. " Torek Mohor in Fortun.
- 13. " Sreda Anaklet, papež.
- 14. " Četrtek Bonaventura, šk.
- 15. " Petek Henry I., cesar.
- 16. " Sobota Škapul, Dev. M.

KRŠČANSKI KAŽIPOT.

V. **Kako premagati nenaklonjenost.**
"Jednako in jednako se rado družijo." Ljudje smo si pa drug drugemu zelo nekdajski. Zato se ne primeri redkoma, da nam navzočnost kakega bližnjega obuja odpornost ali nenaklonjenost, ki se časih razvije v tiho sovražstvo. Proti temu se nam daje naslednji moder svet. Svetovalec sam govori iz svoje izkušnje.

Imel je namreč sodijaka na akademiji, čegar zunanost mu je obujala veliko nepovoljnost, tako da ni hotel nikdar izpregovoriti besede z njim. Nazadnje mu je prišlo na misel, storiti mu nekaj na ljubav; storil je, in njegova nenaklonjenost je izginila. Postala sta dobra prijatelja. — Jaz sam sem bil nekoč v sličnem primerljaju. Moj spovednik pa mi je svetoval, da to neprijetno osebo moliti; storil sem, in nobene neprijaznosti nisem več občutil. Toda čujmo sedaj, kaj pravi naš svetovalec:
"Če pričujočnosti kakega bližnjega ne moremo prenašati, si recimo: Ljubi Bog prenaša mene; nele prenaša me, marveč me ljubi in obsiplje z dobrimi. Pa mu se ne bi jaz moral zdeti mnogo zaničljivejši, nego se zdi ta človek meni? Zatorej ga le hočem ljubiti iz ljubezni do Boga."

Verski pouk.
Razvpiti francoski pesnik in pisatelj Victor Hugo je nekoč v jasnem hipu napisal to-le:
"Verski pouk je po mojih mislih sedaj potrebnejši nego kdaj. Čim večji postaja človek, tem potrebnejša mu je vera. — Gotovo zahtevam, da se usoda trpinov olajša, ampak pozabljam ne, da je najboljšo sredstvo v to, dati mi upanje. Kar se mene tiče, trdno verjamem na boljši svet, in to izrekam kot največjo gotovost mojega uma in največjo radost moje duše. Zato prav resno zahtevam, da se (v šolah) počuje vera."

Predpis, kako obogatiti.
Ni bil tepec, ki pripoveduje sledeče: Nekoč je čital v neki knjižnici naslednji predpis: "Potroši vsak dan nekoliko manj, nego imaš dohodkov. Omisli si zaprt hranilno puščico, v katero devaš svoje prihranke. Spoznal boš, kako koristen ti bude ta zaklad. Če si hočeš kaj kupiti, odloži do jutri, in jutri boš videl, da tistega še ne potrebuješ. Če izdaš na dan samo pet centov po nepotrebnem, je to koncem leta lepa svotica, ki si jo izgubil." Potem pravi: "Ta predpis je vodil moje misli na višje stvari, in prišel sem do naslednjega preudarka: Glejati moram pa vendar nele na koristi tega sveta in paziti, da si naložim zaklad tam, kjer

ga niti rja niti molji ne izjedo, niti tatje ne ukradejo. Kar dam k dobrim delom ali na miloščini, mi Bog povrne. Začel bom podpirati ubožce; ta glavica mi donese obilnih obresti, kajti Bog sam bo moj dolžnik."

Jalov izgovor.
Več nego polovica ljudi, ki zanemarijo svoje verske dolžnosti, se izgovarja: "I no, glejte, saj bi rad, pa ne utegnem; za živek moram skrbeti; vera je dobra za ljudi, ki že imajo svoj kruh." To je docela krivo. Koliko časa je treba, da ne kolneš; da ne kradeš; da ne lažeš, itd. Res je, da vera zahteva tudi druge dolžnosti, nego se samo čuvati greha. Zahteva tudi, da opravljamo svoje vsakdanje molitve, da smo ob nedeljah pri sv. maši, da smo ob zapovedanem času pri spovedi in sv. obhajilu.

Kdo ne bi utegnil zjutraj porabiti nekaj minut za molitev, in istotako zvečer? Ali niso oni, ki se izgovarjajo, da ne utegnajo, ki vsak dan več časa po nepotrebnem potratijo, kakor ga potrebujejo za molitev? — In sv. maša? Tisti, ki trde, da ob nedeljah ne utegnajo biti pri sv. maši, imajo časa dovolj, da so ob ponedeljkih v gostilni, ali v klubu, ali v gledališču. Nedeljski počitek ne napravi nikogar ubožega, in je istotako koristen telesu, kakor duši. Zato je prav lahko, da greš v cerkev, ako ne delaš. Ali razumeš? Se manj dopusten je izgovor glede spovedi in sv. obhajila. Kdor ima dobro voljo, najde pač tudi časa. Zakaj pač manj skrbeti za gmotne koristi, nego za dušne? Kaj bi rekel, ako ti ne bi hoteli dati časa za jed? "Ob čem pa naj živim?" Toda, če potrebuje hrane za življenje tvoje telo, tem več tvoja duša, ki ima večno živeti. In tako malo časa hočeš ljubemu Bogu odreči? Potem ti mora on odreči srečno večnost.

Zatorej, dragi čitatelj, ne bodi bedak, tak bedak, kakor so posvetnjaki. Ti so blazni; hipno zadostitev svojih poželenj cenijo višje, nego večno srečo. (Dalje sledi.)

O POKONČANJU SODOME IN GOMORE.

Meseca marca prošlega leta je odpotlo ameriško vseučilišče Yale posebno geografično ekspedicio k Mrtvemu morju. Ta ekspedicio se je seveda mnogo pečala s pokončanjem Sodome in Gomore. O tem se je napisalo že nešteto knjig. V nekaterih se dokazuje, da je svetopisemsko poročilo bajka, a v drugih se dobe trditve, ki pravijo, da so bili vzrok nesrečnemu koncu obeh mest petrolejski vrelci, ki so se vneli in pokončali mesti.

Po sporočilu sv. pisma sta bila Abraham in Lot pri Bethelu, deset milj od Jeruzalema, ko sta se ločila. "Lot je dvignil svoje oči proti nebu", tako se glasi v sv. pismu, "in pregledal celo pokrajino ob Jordanu, ki je imel, predno je Gospod uničil Sodom in Gomo, obilo vode, posebno dokler se ne pride do Zoarja; pokrajina je bila kot vrt Gospodov, in egiptovska dežela."

Potem pa, ko je Gospod Sodom in Gomo z ognjem in žveplom pokončal, sporoča sv. pismo dalje: "In Lot je šel iz Zoarja in je ostal na gori z obema hčerama, ker se je bal ostati v Zoarju. Bival je v votlini."

Ekspedicio je sedaj odkrila na južni obali Mrtvega morja ognjenik, ki bljuje "ogjen in žveplo", ter tudi votlino, v kateri je Lot najbrže prenočil. Huntington, vodja znanstvene komisije, je našel pri razvalinah Suwein tudi lavo.

Približno dve milj od Suwein (kar mogoče pride iz Sodome) so našli manjši vulkan, ki je pa geološko novejšega izvora. Razvaline sosednjega Ghuweira (najbrže iz Ghor, pomenja dolinica) gotovo niso iz onega časa patriarhov, ampak so poznejšega datuma.

Na gorskem potu pa, ki pelje iz Ghuweira proti moabski planoti, je odkrila ekspedicio med Abu Hassanom in Beth Peor skalnato votlino, 20 čevljev dolgo in 15 široko, ki je skrbno izsekana v skalo. Vhod v votlino gre skozi dve vdolbini, ki so tudi vsekane v skalo.

Zanimivo je to, ker v celem okrožju ni skalne votline, ki bi bila tako skrbno izsekana, in Huntington trdi, da je ta votlina iz prastare dobe. On sklepa iz vsega, kar je ekspedicio dognala, da odgovarja sporočilo sv. pisma o pokončanju Sodome in Gomore popolnoma resnici.

Da je bila pa klima v prejšnjih časih, posebno pa za časa patriarhov, mnogo ugodnejša za poljedelstvo, in da je bila pokrajina zares nekaj paradiz, sklepa komisija iz številnih dokazov, ki jih je našla v okolici Mrtvega morja.

PRISELJEVANJE.

Department za priseljevanje v Washingtonu je naznanil število prekomorskih potnikov, dospelih v Združene Države meseca majnika, kakor tudi številke za prvih enajst mesecev v poslovnem letu priseljitvenega departamenta; končanem z dnem 30. junija. Po tem naznanilu ozir. izkazu je dospelo semkaj meseca maja 96,676 moških in 36,868 ženskih priseljencev, skupaj 133,544. V enajstih mesecih je došlo v Združene Države 936,545 priseljencev, 663,949 moškega in 272,596 ženskega spola. V mesecu majniku je dospelo 15,278 nepriseljencev, 11,280 moškega in 3,998 ženskega spola; število nepriseljencev, došlih v enajstih

mesecih, je 145,699, od teh je 103,534 moškega in 42,165 ženskega spola. V mesecu majniku je dospelo 17,963 državljanov Združenih Držav, 10,998 moškega in 6,965 ženskega spola; v enajstih mesecih je došlo 224,311 državljanov Združenih Držav, 127,731 moškega in 96,580 ženskega spola. Skupaj je dospelo v enajstih mesecih 1,328,406 potnikov iz inozemstva, 912,972 moškega in 415,434 ženskega spola. Število v enajstih mesecih deportiranih ali nazaj poslanih priseljencev je bilo prav veliko. Bilo je 21,851 priseljenec, ki so se morali siloma vrniti, 17,758 moškega in 4,093 ženskega spola.

Po plemenih je bilo priseljevanje v mesecu majniku in v enajstih mesecih naslednje:

	Maj 1910.	11 mes.
Afrikanci	909	4,188
Armenci	336	5,088
Čehi in Moravci	1,148	7,619
Bolgari, Srbi in Črnogorci	1,320	13,772
Kitajci	84	2,704
Hrvati in Slovenci	4,563	36,614
Kubanci	229	2,794
Dalmatinci in Bošnjaki	694	4,270
Holandci	2,274	11,855
Vzhodnoindijski	236	1,573
Angleži	6,901	47,909
Finci	2,283	13,929
Francozi	1,894	19,793
Nemci	8,913	64,640
Grki	2,504	33,496
Izraeliti	4,686	73,940
Irci	8,297	34,650
Severoitajliani	34,755	175,006
Jugoitalijani	293	2,505
Japonci	19	19
Koreanci	3,184	18,921
Litvani	3,009	24,783
Madžari	1,538	16,503
Mehikanci	40	40
Pacifiški Irci	16,001	116,496
Poljaki	1,136	6,792
Portugalski	1,352	12,875
Rumunci	1,472	14,891
Rusi	1,712	25,594
Rusnjaki	8,196	45,635
Skandinavci	3,933	21,768
Skoti	2,946	29,937
Slovaki	880	5,205
Španci	102	813
Špansko-Američani	587	5,574
Sirci	92	1,219
Turki	296	2,060
Vlahi	161	1,056
Zapadnoindijski, izimši	229	2,808
Drugi		
	133,544	936,545

ANGLEŠKO-NEMŠKA VOJNA.

V uglednem angleškem časopisu "Century and after" je izšel članek R. Koks, ki razločno in trezno dokazuje, da mora Angleška propasti, ako čim prej ne napove Nemčiji vojne.

Nemčija zelo mrzličavo hiti, pravi Koks v tem svojem članku, da kolikor mogoče hitro izvede svoj mornariški načrt, in kadar bo ta načrt dovršen, bo imela najmočnejšo mornarico, kakršne še nikdar ni bilo na svetu. V tej ogromni pomorski sili bo samo "dreadnoughtov" — 36.

Kaj hoče Nemčija s tem brodom? Uradni nemški krogi zatrjujejo, da se ustanavlja ta velika bojna mornarica za varstvo nemške pomorske trgovine. Toda to je laž, pravi Koks. Gibanje trgovske mornarice je tako razcepljeno, ladje te mornarice so v taki veliki razdalji med seboj in v vseh straneh sveta, da bi njihovo popolno svobodno gibanje ne moglo varovati nobeno bojno brodom, pa naj bi bilo še tako velikansko. Pa tega namena tudi nima bojna mornarica. Poleg tega se koncentruje nemška pomorska sila vedno na Helgolandu in ni razvrščena po vseh svetovnih morjih, čez katera se vrši nemška pomorska trgovina, ki je tudi vsled tega ne more varovati.

Iz tega je razvidno, da Nemčija hiti z ojačevanjem svoje bojne moči na morju s popolnoma bojnim, napadalnimi nameni. In proti komu je vse to naperjeno? Proti Rusiji, Francozi, Italiji, Avstriji in drugim manjšim državam ima Nemška že sedaj dovolj vojske na suhi zemlji in njeno bojno brodom je že znatno večje od teh držav. Na vojno s Severno Ameriko Nemčija ne more niti misliti in potem ne ostane drugega, kot da oborožuje svoje pomorske moči proti Angležem. To je tudi pravi cilj Nemčije, ki se hoče polastiti angleških kolonij, da uniči angleško trgovino in da vrže s prestola kraljico morja.

Zato bi se morala Angleška oborožiti kolikor mogoče prej in hitro, ako hoče obvarovati svojo premoč na morju, ako hoče varovati svojo bodočnost. Toda to je nemogoče, pravi Koks, ker so že sedaj izdatki za angleško bojno mornarico tako ogromni, da jih Angleška komaj vzdržuje. Ako pa bi se ti izdatki kljub temu povečali, potem bi nastala velika nevarnost gospodarske propasti angleškega naroda. In tako ima Angleška izbirati med dvema pogojema. Ali da čaka svoje gospodarske propasti, ali pa da čaka, da ji odvzame Nemčija premoč na morju in jo zapre v nerodnih in siromašnih angleških otokih, ko zgradi svojo bojno mornarico. Ako želi Angleška, da ne bo niti eno, niti drugo, kar mora priti, potem mora čimprej napovedati Nemčiji vojno, v kateri bi jo zmagala in uničila ji brodom. S tem bi si Angleška zagotovila svojo pol. in gospodarsko bodočnost. "Ako še živi v angleških državnih tradicija Kromvela," — končuje

Koks, — "morajo potem jasno in odločno povedati Nemčiji: Vaše oboroževanje čez to mejo, — ki se bo določila, — je izzivanje. Vsako vašo križarico ali oklopnjačo, ki jo zgradite preko tega, hočemo potopiti, kakor hitro jo spustite v morje."

"Slovenec".
Bivši avstrijski naučni minister vitez Madejski je umrl dne 19. junija t. l.

Da nabero funt medu, morajo buče podjeti skoro 23,000 poletov iz svojega panja.

Neki francoski zrakoplovec je baje iznašel balon, ki se ga lahko razloži in nosi v košu na hrbtu.

Raba pšenične moke narašča, a raba ržene mbeke pojema že več let v Nemčiji.

Po goreni Škociji so vetri tako silni, da ni nič nenavadnega, ako vlak tustavijo.

Brazilska vlada namerava naseliti Indijance po javnih zemljiščih ter jih opremiti s poljedelskim orodjem.

Mr. Charles Frick, znan "kralj jekla", je kupil slavno Rembrandtovo sliko "Poljski jezdec" za \$300,000. Še pred kratkim je bila slika last necega grofa.

Časnikar naučni minister. Na Špankem je imenoval kralj časnikarja Julija Burella za naučnega ministra.

Cigan — dvorni glasbenik. Ciganski primas Bela Berkeš v Budimpešti je imenovan za dvornega glasbenika.

Henry Johnson, najslavnejši akrobat 19. stoletja, je te dni v Grauthamu na Angleškem umrl v starosti 103 let. Johnson je bil akrobat, ki se je produciral pred kralji.

Glavo odtrgalo. V neki tovarni v Muehlheimu je eksplodiral velik kotel s karbidom. Kosi železa, ki so frčali po zraku, so nekemu delavcu odtrgali glavo. Neki drugi delavec, ki je to videl, je vsled strahu zblaznel.

Čudno stavo je sklenil neki mladi mož na Dunaju. Stavil je, da se bo pustil v navadnem lesenem zaboju brez vesel od valov Donave nesti v Črno morje. Baje je že pasiral Novi Sad, kjer je kupil provijant, potem pa se zopet "vkrca".

VII. splošni avstrijski katoliški shod se bo vršil letos od 9. do 11. septembra v Inomostu. V centralnem odboru za ta shod so poleg Nemcev tudi Čehi, Poljaki in Slovenci (kanonik dr. Ivan Mlakar v Mariboru, državni poslanec dr. Ivan Susteršič v Ljubljani in državni poslanec Povše v Ljubljani.)

Rothschildi — dediči. Iz Nizeze se poročča, da so bratje Rothschildi v Parizu podedovali 7 milijonov frankov, in sicer jim je zapustil neki zasebnik v Mentone, ker so njegove finančne zadeve tako "izborna in spretno upravljali". Sorodniki, ki bi ugovarjali proti tej oporoki, se niso oglasili.

Vnetje slepega črevesa — kužna bolezen. V angleškem listu "The Lancet" je dr. Donald Hood napisal trditve, da je vnetje slepega črevesa infektivna bolezen. Izjavlja, da je koj pripravljen ves svoj v 12 letih nabrani material izročiti univerzi v Cambridgeu v proučevanje. Gre se za dokumentarčni material o krog 500 opazovanih slučajih bolezni, ki naj dokažejo nalezljivost, oziroma prenosnost te bolezni.

Pristaši splošne vojaške dolžnosti na Angleškem nabirajo sedaj popise za ustanovitev narodne vojske po švicarskem zgledu. Stvar najbrže še ni zrela, da bi prodira v angleški zbornici, a za svetovni mir bi ne bilo napačno, če bi Angleži svoje lastne najbližje sorodnike imeli v vojski, potem bi se najbrže še mnogo bolj ogibali vojne, kakor se je sedaj.

Zoper tuberkulozo. Znani medicinski prof. Doyen v Parizu, ki je še le pred tremi meseci poročal, da je odkril neko sredstvo za zdravljenje raka, je sedaj zopet iznenadil svet, da ve za sredstvo, ki sigurno zdravi tuberkulozo in sicer ono prve vrste v vseh slučajih, ono druge pa večidel vedno. Če se možak le ni varal, njegov sloves je že itak mnogo trpel.

Scotus Viator, znani angleški žurnalist, se je mudil ob času volitev na Ogrskem. Kakor smo zadnje poročali, priobčuje v dunajskih listih članke, v katerih popisuje nasilstva, barbarska nasilstva, ki so se vršila pri vlijut v Skalicu nasproti Slovacom in njihovemu kandidatu. Pričevanje tega svetovno znanega moža je hud udarec za ogrsko vlado, ki pač ni pričakovala takih očitvev pri svojem podlem početju in je upala z drznim dementiranjem spraviti vse nesramnosti iz sveta in igrati pred svetom še naprej vloga "vitezkega naroda." Posebno neprijetno mora dirniti kruti Kluenoveržim Viatorjeva obljuba, da ima tudi iz drugih krajev popolnoma zanesljiva, avtentična poročila, ki jih bo v kratkem izdal. Čas je, da začne Evropa ceniti oholo in korumpirano ogrsko buržoazijo in aristokracijo, kakor zasluži.

Strokovnjaki

ki so pregledali tvarino, koja se nahaja na zemljišču in v rudniku Grand Arizona Copper kompanije v Lone Mountain, pravijo, da je ista najboljše kakovosti, vredna od 20 do 500 dolarjev tona, smislom razmer po katerih se ista spečava na trgu. Sedaj se delajo pogajanja z različnimi družbami in upamo, da jih sklenemo vkratkem. Grand Arizona Copper kompanija ima prav mnogo rude, ki se bo lahko odvažala iz površja brez tunelov ali šahtov.

Grand Arizona Copper kompanija lastuje sedaj 784 oralov zemlje, ki je bogata na bakru, srebru, zlatu in drugimi rudninami, ter je vse plačano. Glavni šaht je bil dne 16. maja globok 282 čevljev v črnem ozemlju, ki vsebuje mnogo bakrene, zlate in srebrne rude. Na posestvu sta dva parna stroja (steam engines) in eden stroj na gazolin. Zemljišče je le 4 milje od E. P. & S. W. železnice. Otvarjanje na zemljišču se hitro nadaljuje in delničarji družbe na svoji seji, ki se je vršila v Douglas, Arizona dne 10. maja l. 1910, naložili ravnateljstvu, da privede železniško progo kakor hitro bo uvidelo isto potrebno. Trgova v Douglas, Arizona, ki prodajajo stroje, les, železino, grocerijo i. t. d. jemljejo od družbe delnice mesto plačila za blago, ali vsaj polovico plačila v delnicah družbe, kar kaže zaupanje družbi. Družba prodaje sedaj delnice po 70 centov, za gotovino ali na lahke broke, in cen na se bo kmalu zvišala. Oni ki kupijo veliko delnic te družbe se jim ni bati slabih časov. Kupite jih sedaj, da naredite velik dobiček v kratkem. Za nadaljna pojasnila, pišite na:

O. E. PETERSEN & CO.
Bell telefon 4525 Melrose.

213-14 First National Bank Building, DULUTH, MINN.
Ali našim agentom. Mi dobro pazimo koga postavimo za agenta; ti nam potem vsak teden dvakrat naznanijo, tako da jim sme, narod popolnoma zaupati.

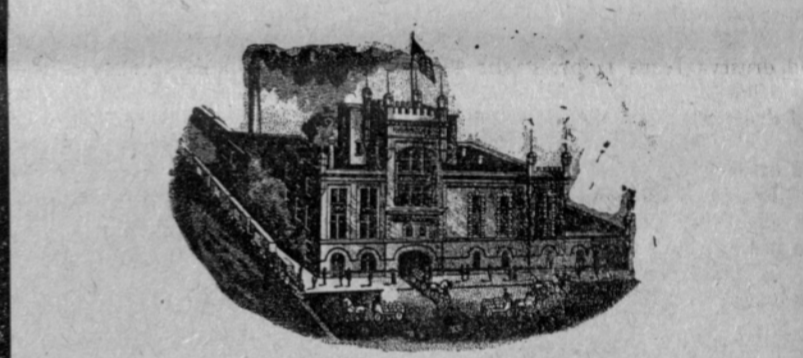
V vročem poletju pijte

dobro, zdravo in krepcilno

PIVO

ki je izdeluje znana pivovarna, koje delničarji so tudi nekateri naši rojaki.

Citizens Brewing Co.

Collins Street Joliet, Illinois.

Lorillard's
STRIPPED SMOKING
TOBACCO
ZA PIPE IN CIGARETE

Vonj je prijeten

Čist in nežn. Zadovolji vsakogar.
To je najboljši duhan v Ameriki, in ga je dobiti vsepovsod v prodajalni.
Papirčki za cigarete z astonj z vsakem zavojčkem.

Pozor pred ponaredki
Pravi Lorillard's duhan ima ta rudeč znak na zavojčku.

THE AMERICAN TOBACCO CO.

Amerik. Slovenec stane le \$1 na leto.

K. S. K.

JEDNOTA

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Glavni urad na: 1004 N. Chicago St., Joliet, Illinois.

GLAVNI ODBOR.

Predsednik: Anton Nemanich, cor. N. Chicago & Ohio Sts., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Marko Ostronich, 92 Villa St., Allegheny, Pa.
II. podpredsednik: Frank Bojč, R. R. No. 1, Box 148, Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 319 E. 90th St., New York City.
Blagajnik: John Grahek, cor. Broadway & Gran te Sts., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. John Kranjec, 9536 Ewing Ave., South Chicago, Ill.
Pooblaščenec: Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

George Stonich, 813 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Josip Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Frank Opeka, Box 527, N. Chicago, Ill.
PRAVNI IN PRIZIVNI ODBOR:
Blaž J. Chulik, Gage Block, Lyons, Ia.
Joseph Kompare, 8908 Greenbay Ave., So. Chicago, Ill.
Leo. Kukar, Box 426, Gilbert, Minn.

PRISTOPILO ČLANI.

K društvu sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 16484 John Pavlin, roj 1884, zav. za \$500, 3. razred, spr. 3. jul. 1910. Dr. št. 250 članov.
K društvu sv. Stefana 1, Chicago, Ill., 16485 Josip Žagar, roj 1879, zav. za \$1000, 4. razred, spr. 5. jun. 1910; 16487 Anton Sevnik, roj 1881, zav. za \$500, 3. razred, spr. 3. jul. 1910. Dr. št. 155 članov.
K društvu Matere Božje 33, Pittsburg, Pa., 16488 Ivan Homjak, roj 1892, zav. za \$500, 1. razred, spr. 3. jul. 1910. Dr. št. 162 članov.
K društvu sv. Franciška 66, Cleveland, Ohio, 16489 Ivan Smolič, roj 1887, zav. za \$500, 2. razred; 16490 Franc Unetič, roj 1882, zav. za \$500, 3. razred; 16491 Lovrenc Domažič, roj 1882, zav. za \$1000, 3. razred; 16492 Ivan Terček, roj 1877, zav. za \$1000, 4. razred; 16493 Josip Epih, roj 1867, zav. za \$500, 6. razred, 16494 Ivan Pižem, roj 1867, zav. za \$500, 6. razred, spr. 3. jul. 1910. Dr. št. 49 članov.
K društvu Marije Sedem Žalosti 84, Trimountain, Mich., 16495 Vinko Mihelečič, roj 1888, zav. za \$1000, 2. razred; 16496 Mihael Blaženi, roj 1886, zav. za \$500, 2. razred; 16497 Simon Zrnič, roj 1867, zav. za \$1000, 6. razred, spr. 29. jun. 1910. Dr. št. 116 članov.
K društvu Marija Zdravje Bolnikov 94, Cumberland, Wyo., 16498 Anton Podmenišek, roj 1871, zav. za \$1000, 5. razred, spr. 3. jul. 1910. Dr. št. 44 članov.

PRESTOPILI ČLANI.

Od društva Marije Sedem Žalosti 84, Trimountain, Mich., k društvu sv. Petra 30, Calumet, Mich., 13042 Ivan Pleše, 26. jun. 1910. I. dr. št. 113 članov. II. dr. št. 348 članov.
Od društva sv. Jožefa 122, Rocksprings, Wyo., k društvu sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 13773 Valentin Luznar, 30. jun. 1910. I. dr. št. 58 članov. II. dr. št. 61 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K društvu sv. Petra 30, Calumet, Mich., 1611 Josip D. Grahek, 26. junija 1910. Dr. št. 349 članov.
K društvu sv. Jožefa 58, Haser, Pa., 12272 Franc Lukšič, 2. julija 1910. Dr. št. 88 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva Matere Božje 33, Pittsburg, Pa., 7050 Metod Tomec, 27. jun. 1910. Dr. št. 161 članov.
Od društva Jezus Dobri Pastir 49, Pittsburg, Pa., Nikolaj Jankovič, 28. jun. 1910. Dr. št. 48 članov.
Od društva sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill., 13982 Blaž Trnavec, 27. jun. 1910. Dr. št. 194 članov.
Od društva sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., 9933 Andrej Sterbenc, 15543 Peter Brajčič, 9285 Franc Gus, 10901 Ivan Zajc, 5851 Josip Klemenc, 26. jun. 1910, 4829 Franc Gelce, 26. maja 1910. Dr. št. — članov.
Od društva sv. Jurija 100, Sunnyside, Utah, 5298 Ivan Kosec, 15154 Ivan Račk, 13598 Jurij Rački, 28. jun. 1910. Dr. št. 38 članov.
Od društva sv. Jakoba 124, Gary, Ind., 13764 Vladimir Jovanovič, 25. jun. 1910. Dr. št. 18 članov.

PRISTOPILE ČLANICE.

K društvu Matere Božje 33, Pittsburg, Pa., 4589 Johana Afrič, roj 1884, zav. za \$500, 3. razred, spr. 3. jul. 1910. Dr. št. 20 članov.
K društvu Marije Sedem Žalosti 81, Pittsburg, Pa., 4590 Ana Protulpan, roj 1868, zav. za \$1000, 6. razred, spr. 26. jun. 1910. Dr. št. 87 članov.
K društvu sv. Ane 127, Waukegan, Ill., 4591 Jožefa Bartelj, roj 1892, zav. za \$500, 1. razred; 4592 Marija Smole, roj 1889, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 26. junija 1910. Dr. št. 55 članov.

SUSPENDOVANA ČLANICA ZOPET SPREJETA.

K društvu sv. Petra 30, Calumet, Mich., 1530 Marija Grahek, 26. junija 1910. Dr. št. 110 članov.

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od društva sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., 4102 Marta Brajčič, 2749 Cecilija Klemenc, 26. junija 1910. Dr. št. 21 članov.
Od društva sv. Veronike 115, Kansas City, Kans., 3185 Ana Volf, 3184 Helena Tomec, 29. jun. 1910. Dr. št. 59 članov.

ODSTOPILA ČLANICA.

Od društva sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill., 3563 Marija Trampuš, 26. jun. 1910. Dr. št. 66 članov.

JOSIP ZALAR, glav. tajnik K. S. K. Jednote.

AVSTRIJSKA VOJNA MORNARICA.

Kakor se iz precej zanesljivega vira čuje, misli vojno ministristvo v prihodnjem delegacijskem zasedanju predložiti vojno mornarično postavo.

Po novi postavi bi se določila maksimalna starost vojnihih ladij na 20 let. Po preteku 20 let bi se morala vsaka vojna ladija nadomestiti z novo. Kot za podlago novi postavi bi se računalo na 20 velikimi vojnimi ladjami, ki bi bile razdeljene v pet divizij. In vsaki taki diviziji, obstoječi iz starih velikih vojnihih ladij, bi se priključila še ena hitra križarka s 3000—4000 tonami.

Tudi se namerava z novo postavo število torpedov in podmorskih čolnov primerno pomnožiti. Po novi postavi bi se nadomestile najprej vojne ladije "Wien", "Budapest" in "Mornarch". Nadomestile bi se z dreadnoughtkami, od katerih sta dve že v delu v tržaški ladjedelnici, tretja se bo gradila v Pulju in četrta na Reki. Te diviziji bi se po novi postavi kakor zgoraj omenjeno, morala priključiti še ena hitra križarka s 3000 tonami.

Po izgotovitvi te devizije bi prišle na vrsto sedanje "Habsburg", "Batenberg" in "Arpad", za temi pa "Nadvojvoda Karol", "Nadvojvoda Friderik" in "Nadvojvoda Ferdinand Maks".

Vse to, ako se bo nova postava sprejela, bi moralo biti do leta 1920 izgotovljeno.

Po tem načrtu bi štela avstrijska vojna mornarica leta 1920 12 dread-

noughtk. Ker pa stane vsak tak velikan 50 milijonov kron in se bo morala vojni mornarici zagotoviti veliko večja dotacija v državnem proračunu, bo ta postavnina načrt najbrž naletel na velike ovire.

Zgradile se pa bodo dreadnoughtke vendar-le, naj se vse na glavo postavi, in kupile tudi, zakaj javna tajnost je, da to hočejo tisti, ki imajo v Avstriji prvo in zadnjo besedo in vsa dejanska moč vključ vsem različnim državnim zborom in ljudskim zastopnikom.

Bosanska vlada in narodna zavest.

Hujski atentat na Varesanina je atentat bosanske birokracije na narodni značaj Bosne in Hercegovine. Znano je, da je sarajevski župan Kulovčič odstopil. Njegove posle vodi prvi podžupan Hrvat dr. Mandič. Vlada je zahtevala od njega, naj ob priliki otvoritve sabora na vseh mestnih poslopijih razobesi avstrijske, madžarske, cesarske in bosanske zastave. A dr. Mandič se ni pokoril, ampak je izobesil hrvatske, srbske in cesarske zastave. Tudi na saborskem poslopiju je hotel izobesiti samo te, a vlada ni pustila, in tako je sabornica bila brez zastav. Vsa javnost je postopanje dr. Mandiča pozdravila z navdušenjem in odobravanjem. Baje ga hoče vlada zaradi tega kot podžupana odstaviti.

Iz vitežke Madžarije.

V Kun St. Martonu je 7. marca umrl bogataš Matija Lešič. Našla se je oporoka, v kateri zapušča vse imetje

svojemu posinovljencu dr. Ladislavu Gjurkoviču. Sedaj pa se je izkazalo, da je dr. Gjurkovič v družbi z nekim svojim prijateljem dr. Kaleyem oporočno ponaredil in povrh iz zapuščine ukradel hranilno knjižico za 58.000 K ter akcij v znesku za 100.000 K. Oba sta že priznala. Puščena sta začasno proti kavčiji 10.000 K na svobodo. To je tudi madžarska špejaliteta: pokrasti nad 250.000 kron, potem pa biti puščen za 10.000 kron na svobodo!

Za kratek čas.

Nikoli večji.

Ižanec, ki je redno zahajal v mesto, je videl, kako so otroke iz sirotišnice peljali na izprehod. — "Vrag si ga vedi," pravi sosedu, "že dvajset let hodim v mesto, pa te krote ne postanejo nič večji. Taki so že bili takrat, ko so še moj rajni oče živeli!"

Bavarski kralj Maks in gosji pastir.

Bavarski kralj Maks je sedel pomladanskega dne preprosto oblečen na svojem vrtu ob tegernskem jezeru in nekaj bral. Na vrtu je bilo vse tiho, dan je bil soparen, in tako je kralja hitro premagal spanec. Ko se vzbudi, gre na izprehod proti jezeru, da bi pregledal drevesa. Ali pot proti jezeru je držala med travniki, ki so se razprostirali na levi in na desni strani kralj jezera.

Tu se spomni svojih bukvic, katere je pozabil na vrtni klopi. Ne bil bi jih rad izgubil, niti bi ne šel rad po isti poti nazaj, zato mu je bilo po godi, da je ugledal ondu blizu dečka, ki je pasel gosi.

Kralj gre k njemu in ga nagovori: "Čuj, dečko! Skoči po moje bukvice, ki sem jih pozabil zgoraj na vrtni klopi. Za trud dobiš srebrnjak."

Deček kralja ni poznal in je nezaupno gledal debelega gospoda. "Srebrnjak za tako majhen trud," to mu ni šlo v glavo.

"Nisem neumen, ne, kakor mislite," reče in se obrne.

"Misliš, da se šalim?" vpraša ga kralj. Odkritosrčni čvrsti deček mu je bil po godi.

"A če ponujate za tako majhen trud srebrnjak!" odgovori deček. "Novci se ne služijo tako lahko. Ti tam doli" — dostavi in pokaže s prstom kraljev grad — "radi se šalijo z nami, in vi ste menda tudi kdo izmed tistih tam doli."

"In ako bi tudi bil?" reče kralj. "Na dve dvajsetici naprej! a zbeži, pa mi prinesi bukvice."

Deček potegne kapico nekoliko na stran in se poprska za ušesi.

"Hm," reče, "rad bi, toda ne smem. Ko bi kmetje slišali, da sem pustil gosi same na paši, spodili bi me, in jaz bi izgubil kruh."

"No, torej jih bodem pasel jaz, dokler se ne vrneš."

"Vi?" vpraša deček in pomeri debelega gospoda od nog do glave. "Vi se mi ne zdite za gosjega pastirja! In ko bi vam gosi kam ušle, treba bi vam bilo plačati več, nego zaslužim vse leto. Vidite tisto s črno glavo, to je Vrtnikov gosak, hudobna in zvita žival, med vsemi najhujša — ta bi se gotovo ne dala ustrohovati, ako bi ne bilo mene tukaj. Ne, ne smem iti."

Kralj je komaj zadrževal smeh, vendar je rekel: "Zakaj bi ne mogel enkrat strahovati čede gosij, če lahko strahujem in v redu držim mnogo ljudi?"

"Tako," reče deček in šegavo pogleda kralja. "Aha, zdaj vem, učitelj ste. Toda verujte mi, četa učencev se lože strahuje, negoli čeda gosij."

"Mogoče; no, saj boveda videla. Ali hočeš iti po moje bukvice?"

"Šel bi, ali..."

"Če se naredi v tem kaj kvare, jaz vse popravim."

To je deček razumel. Ukazal je kralju, naj posebno pazi na Vrtnikovega gosaka, zakaj ta uhaja najrajši in vodi še druge gosi za seboj. Ko mu tudi izroči bič, spusti se v beg, toda naglo obstane in se vrne.

"Kaj še hočeš?" vpraša kralj.

"Poskusite pokati," reče deček. Kralj poskuša na vse načine, a ne gre.

"No, mislim sem si!" reče deček.

"Vi bi pasli gosi, a niti pokati ne znate?"

Reški mu vzame bič iz rok in mu pokaže, kako ga je sukati, da bode pokalo. Kralj je komaj zadrževal smeh, vendar se je trudil, da se nauči tudi tega, kar se mu res skoraj posreči. Potem mu deček še naroči, ako bi katera gos začela uhajati, naj začne pokati, in zbeži po bukvice. A kralju je bil ta uk tako po volji, da se je smejal na vse grlo.

Gosi so res kmalu zapazile, da niso pod strahom svojega mladega, a ostrega zapovednika. Vrtnikov gosak povzdigne glavo, ozre se na vse strani, potem zagaga in kakor bi razpihal veter kup perja, tako se mu glasno gajogaj razpronejo gosi, predno se kralj zave, kako in kaj.

Kralj kriči — a zastoj; pokati hoče, pa mu ne gre, ploska z rokami, teka na levo, na desno a vse nič ne pomaga. Ves upehan in zasopel sede na posekano drevo, kjer je navadno posedal deček, in pusti gosi.

"Deček res prav trdi," misli sam v sebi, "da je lože strahovati ves polk ljudi negoli čedo gosij. Ali vsega te-

ga je kriv ta preklicani Vrtnikov gosak." — Deček je v tem našel bukvice ter je vesel pribežal nazaj. Ali ko pride pred svojega namestnika in vidi, kaj se je zgodilo, padejo mu od strahu bukvice iz rok.

"Zdaj pa imava!" zavpije in se od žalosti razjoče. "Ali vam nisem takoj rekel, da ne veste nič? Zdaj jih niti jaz ne zberem! Le glejte, da mi pomorete!"

Ko ga nauči kako je treba kričati, kako kriliti z rokami in kako žvižgati, zbeži po najoddaljenejši gosi.

Kralj stori, kar se da, in tako jih spet zbereta po velikem trudu. Deček se potem kralja dobro ošteje, kako je neroden in da ne ve ničesar ter sklene: "Dokler bodem živ, ne izročim več takemu človeku svojih gosij. Niti ne, ko bi prišel sam kralj."

"Prav govoriš, dečko," reče kralj in se nasmeje. "Kralj bi ti naredil tako, kakor sem jaz, zakaj jaz sem kralj."

"Vi? No, to utegnete povedati komu drugemu, da vam bode verjel, a ne meni! Vzemite bukvice in pojdite svojim potom. Kralj ni tako neroden!"

"Ne bodi hud," odgovori dobrovoljni kralj, ter mu da še dve dvajsetici, rekoč: "Veruj mi, da gosij pasti nečem nikoli več."

Deček se zahvali, nekoliko pomisli in še reče: "Kdorkoli ste, dober gospod ste, a za gosjega pastirja niste!"

Naznanje Slovincem.

Dobro poznani in dobro obiskani salun se proda za nizko ceno samo zavoljo selitve na farmo. Ker pa je ta salun vsakemu Slovincu dobro znan, zato pa ni treba, da bi ga hvalili, ker dobro blago se samo hvali. Jaz sem že na tem mestu pet let, ker pa se zdaj izselim na farmo, ga pa prodam za majhno ceno. Imam domačega vina, da ga bo za celo leto dosti, zraven saluna je velika hala za ples in za seje, in v salunu je vse kar spada zraven, kar za nastopiti. Kogar bi to veselilo naj se oglasi pred ko je mogoče, da ne bo prepozno. Naslov:

Frank Čech,

1703 S. Center Ave., Chicago, Ill.

Nprodaj hiša in lota

na 1401 N. Summit St. Več pove: Chas. Kompare, 1401 N. Summit St., Joliet, Ill.

Slovensko Podporno Društvo

"Slovenski Sokol"

Waukegan, Illinois.

Uradniki:

Pavel Bartel, starosta.
Josip Hribar, tajnik, 604 — 10 St.
Frank Belec, blagajnik.
Al. Grebenc, učitelj telovadbe.

Mesečne seje 3. nedeljo v Belec-ovi dvorani ob 1:30 uri pop.

Emil Bachmar

1719 South Center Avenue.
CHICAGO, ILL.

Slovenski tvorničar društvenih oz. znakov (badges), regalij, kap bandov in zastav. Velika zaloga vseh potrebnih za društva.

Obrnite se name kadar potrebujete kaj za društvo. Pišite slovensko. Kažaloga na zahtevanje zastoni

Oscar J. Stephen

201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in povišstva proti ognju, nevihti ali drug. poškodb. Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdeluje vsakovrstna v notarsko suoklo spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

PRIPOROČAMO VAM
DOKTOR IVEC

(Water Doctor)

Kot najboljšega in najizkušenejšega zdravnika. On pozna bolezen na vaši vodi (scalin)! Torej, kadar pridete k njemu prinesite jedno majhno flaško vaše vode, katero bode on pregledal kemično in mikroskopično za natančno diagnozo. Vaše bolezni, v njegovem kemičnem laboratoriju. Njegovi bolniki, katerih je že mnogo ozdravil, ga imenujejo kot "water doktor".

On je specialist za moške, ženske in otroške bolezni in operacije, ter hitro in zanesljivo ozdravi vsako bolezen mož in žena, ako je to sploh mogoče.

Bolezni na pljučih, prsih, kašelj, glavobol, teško dihanje, prehlajenje, katar, nervoznost, mehurju, grlu, nosu, glavi, boleznim srca, boleznim na laseh, kožne bolezni, prišče, krof, trakulje, madron in vse druge bolezni.

Zdravniški svet zastoni in strogo zaupno.

Opišite vašo bolezen v svojem materinem jeziku ali pridite k njemu, in on vam bo dal najboljša zdravila. Adresirajte pisma tako:

DR. MARTIN J. IVEC,

900 N. CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS.

Pozor, Slovenci!

C. E. Antram v Joliet, Ill., je prodal Slovincem na tisoče zemljišč na lahka splačila in sicer

\$5 v gotovini in \$5 na mesec.

In tako je pripomogel, da so si ljudje preskrbeli svoj lastni dom. In ravno tako goriomenjeni gospod prodava farme v Wisconsin na lahka splačila. On lastuje rodovitno zemljo poleg železnice na Willard, Gormans ni Tioga v Clark County, Wisconsin. Ne odlašajte, pišite še danes za pojasnila v slovenskem jeziku. Naslov je:

C. E. ANTRAM

Wisconsin Farm Lands

Willard, Clark Co.

WISCONSIN

Opomba:—C. E. Antram je Jolietčan in poznan kot poštenjak. On urejuje vse zemljiške listine za največje korporacije v Jolietu. On je sposoben za to in ni se treba bati kake goljufije.

Kje je najbolj varno naložen denar?

Hranilnih ulog je:
37 milijonov kron.

Rezervna zaklada je:
Nad milijon kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

je največji in najmočnejši denarni zavod te vrste po vsem Slovincem.

Sprejema uloge in jih obrestuje po 4½ odstotka. Rentni davek plačuje hranilnica sama.

V mestni hranilnici je najvarneje naložen denar. Za varnost vsel ulog jamči njen bogati zaklad, a poleg tega še mesto Ljubljana a vsam svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Varnost je torej tolika, da ulagatelj ne morejo nikdar imeti nobene izgube. To pripoznavajo iržava a posebnim zakonom in zato c. kr. sodišča nalagajo denar malo etnih otrok in varovancev le v hranilnici, ker je le hranilnica, a ne posilnica, pupilarno varen denarni zavod.

Rojaki v Ameriki! Mestna hranilnica ljubljanska vam daje trdarnost za vaš denar.

Mestna hranilnica ljubljanska posluje v svoji palači v Prešernovi ulici.

Naš zaupnik v Združenih državah je že več let naš rojak

FRANK SAKSER

82 COURTLAND STREET, NEW YORK, IN NJEGOVA BANČNA PODRUŽNICA 6104 ST. CLAIR AVE., N. E. CLEVELAND, O

Pozor!

Ne kupujte farm ali zemljišč za kmetije dokler ne veste kakšna prilika se vam ponuja. Lahko začnete lastno gospodarstvo z malo vsoto denarja v slovenski gospodarski koloniji v bližini mesta Ashland, Wis. Pišite po pojasnila, ako si mislite kupiti farme ali ne, ker je dobro da povprašate v več mestih predno se odločite. Pišite za pojasnila še danes.

James W. Good Co.,

Dept. 59, Ashland, Wisconsin.

POZOR, ROJAKI!

Moderno gostilno

National Buffet

v kateri bodem točil najboljše por terjevo pivo, izvrstno žganje, domačvino in prodajal dišeča smodke. Prodajam premog.

ANTON T. TERDICH,

203 Ruby St.

N. W. Phone 825.

Joliet, Ill.

Bitka pod Grunwaldom.

Dr. Leopold Lenard.

15. julija 1410 se je vršila ena največjih in najpomembnejših bitev, ki je imela odločilen vpliv za poznejši politični razvoj Evrope. Pod Grunwaldom in Tannenbergom se je vršila odločilna bitva med Slovanstvom in Germanstvom. Nemci, ki so doslej prodirali vedno dalje proti Slovanom, so bili tu od Slovanov popolnoma potolčeni in vrženi nazaj. Nevarnost, ki je pretela celemu Slovanstvu od prodirajočega Germanstva, je bila za nekaj stoletij odstranjena.

Tu so se borile združene čete vseh severnoslovenskih narodov: Poljaki, Čehi, Rusini, Belorusi, Litvini in ostani ki polabskih Slovanov.

Poganski narod Prusov, ki je bil soroden sedanjim Litvinom in Letom, se je branil z vso trdovratnostjo sprejeti krščansko vero in krščansko omiko. Ubili so slovenskega apostola sv. Vojteha, ki jim je prišel oznanjvat krščansko vero in mnogo drugih misijonarjev, ki so prihajali k njim od poljske in od nemške strani. Obenem so napadali neprestano sosedne kraje, ropali in puščali. Ker je njihova zemlja močvirna in nepešna, so bili boji z njimi jako težavni. Slednjič jih je bilo pa vendar treba ukrotiti, drugače bi sosedni kraji nikdar ne imeli pred njimi miru.

Leta 1222 je oglasil papež križarsko vojsko zoper poganske in krvoločne Pruse, ki niso nikdar dali miru sosednim krščanskim krajem. Nekaj poljskih knezov je zbralo svoje čete in šlo na Pruse. Vodil jih je knez Konrad Mazowiecki, ki je vladal namesto mladoletnega kralja Boleslava Vstidljivega, slezijski knez Henrik Brdati, pomorski Svetopolk, z bratom Vratislavom in mnogo poljske, slezijske in pomorske šlahte. Poljaki so jim odvzeli helminsko zemljo in tam ustanovili še sedaj obstoječo katoliško škofijo v Helminu. Potem so se pa vrnili, a Prusi so jo udarili za njimi, vzeli vse nazaj in ropali in plenili celo po poljskih deželah, ter požgali med drugimi stolico mazowieckih knezov, mesto Plock. Konrad je bil slab in nezmožen vladar, okružen in nagle jeze, toda bojazljiv in brez zmčnosti. Ker ni znal sam braniti svoje zemlje pred Prusi, je poklical v deželo vitežki red nemških križarjev. Za časa križarskih vojsk za osvoboditev Zvečičarjevega groba in svete dežele iz rok Mohamedancev so se namreč ustanovili takozvani vitežki redi. Bili so to redovniki, ki so imeli poleg navadnih obljub še četrto obljubo, da se bodo bojevali z neverniki in branili kristjane. V začetku so bili ti redovi jako dobri in koristni, kmalu so si pa pridobili velika bogastva in mnogo mladeničev iz najplemenitejših rodov in vstopilo med redovnike, čisto bolj iz želje po slavi, kakor iz hrepenenja po redovniškem življenju. Radi tega so bili nekateri pozneje zopet odpravljani, drugi pa strogo reformirani.

Nemški vitežki red se je ustanovil v Jeruzalemu, da bi branil nemške romarje pred neverniki. Ko so pa kristjani izgubili Jeruzalem, so šli iz svete dežele na svoja posestva na Laškem in Nemškem. Ker so bili zdaj takorekoč brez posla, jih je Konrad poklical na Poljsko in jim je dal zemljo Helminko in Lubavsko, da se tam naše in bojujejo z nevernimi Prusi. Ko bi si osvojili prusko deželo, bi mu imeli vrniti posejani zemlji, prusko deželo bi si pa med sabo razdelili križarji in Poljaki. Razume se, da se s tem poljski kralj ni odrekal nadvlade nad zemljo, katero je posodil križarjem, toda Nemci so razumeli drugače. Nemški cesar, ki ni imel tu nobene pravice, je križarjem dal vrhovno vlado vseh zemelj, katere imajo v rokah ali si bodo pridobili.

Poljaki so sezidali celo križarjem nad Vislo njihovo prvo stolico Dobov (hrast), katero so križarji imenovali Vogelsang. H križarjem je prihitela nemška mladina iz vseh dežel, pri njih je bila najboljša vojaška šola in plemeniti nemški mladeniči si je štel v največjo čast, ako so ga križarji udarili za viteza. Poljski knezi so jim šli na roko in jim dali vojakov in denarja, da so se bojevali s Prusi. Prvo veliko zmago nad Prusi so dosegli pod vodstvom slovenskega pomorskega kneza Svetopolka. Križarji so osvojili kos za kosom pruske zemlje, povsod iztrebili rodno prebivalstvo in naselili na opustošeni zemlji nemške priseljence.

Prvi je Svetopolk izpregledal nevarnost, ki je od te strani nastala Slovanom, ter se je združil s Prusi zoper križarje, toda njegovi rodni bratje so se obrnili proti njemu, najbližji poljski knez Kazimir Kujavski je bil v tesni zvezi s križarji in jim je vedno pomagal, drugi poljski knezi so bili zapleteni v medsebojne boje, tako je slednjič podlegel Svetopolk po dolgotrajnem junaškem boju in moral po posredovanju papeža skleniti večni mir s križarji.

Veliki mojster križarjev Henrik Hohenlohe se je preselil k svojim sobratom na Prusko, ki so si palogoma osvojili celo prusko deželo in prišli do reke Nemna, ki je delila Prusko od Litve. S tem je nastala tudi za Litvo nevarnost nemškega podolja. Tam je vladal v tem času knez Mendok, pravi

ustanovitelj litvinske države. Proti njemu so se uprli njegovi nečaki in se obenem s knezom Danielom Galicijskim združili s križarji proti Mendoku. Nastala je nevarnost, da bo sedaj Litvo zadela ista usoda, katere je poprej Prusko. Križarji so spravili na noge veliko križarsko vojsko zoper Litvine, na čelu katere je stal slavni češki kralj Otokar, katerega kraljestvo se je raztezalo do Jadranskega morja, in v njegovi vojski je bil tudi Rudolf Habsburški, ustanovitelj avstrijske cesarske rodbine. Otokar je zasedel veliko sveta in ga izročil križarjem. Njemu na čast so križarji svojo stolico imenovali Kraljevce ali Koenigsberg. Slednjič so pa nastala nasprotja med Otokarjem in križarji in češki kralj se je vrnil domov. Mendok se je hrabro branil in za enkrat odvrnil grozečo nemško nevarnost. Prusi so se branili kakor levi, v eni bitvi jih je padlo dvajset tisoč, nikdo ni prosil milosti, nikdo se ni hotel podati, toda slednjič so izkrcavali popolnoma, Nemci so jih iztrebili in germanizirali deželo.

Zdaj so začeli Nemci segati dalje, grozili so neprestano Litvi, na drugi strani pa tudi sosednim poljskim deželah, Pomorju, Mazovju in Kujavu. Postal je jasno: Ako ne bo nemški napad odbit z veliko in odločilno bitvo, bo slednjič tna slovenska dežela za drugo padla v žrtev.

Križarji so postajali vedno silnejši in vedno brezobzirnejši. Za časa notranjih nemirov poljskih so zasedli poljsko Pomorje in druge poljske kraje. Zdaj so že postali ena največjih vojnih sil v Evropi in velika nevarnost za vse svobodne narode severovzhodne Evrope, zlasti za Poljake, Litvine in Ruse. Nastopali so zavrtno ter se niso držali nobene obljube in prisage. Bili so okrutni in brezobzirni, njihova vojna disciplina je bila izvanredna. Papeža, kateremu bi kot redovniki morali biti pokorni, so deloma goljufali z lažnjivimi poročili, deloma očitno zasmehovali njegova povelja. Celo za najstrožje cerkvene kazni se niso brigali, v njihovem postopanju so jih vodili edinole oziri na slavo in plen. Poljska država dvesto let ni imela miru pred njimi, vsi poljski vladarji so se morali z njimi bojevati, včasih so se za nekaj časa pobotali, pri priliki so pa križarji pretrgali dogovor in napadli Poljake. Slednjič je moral priti do velike odločilne bitke.

Prepir se je začel radi nekih malenkosti, najprej zaradi gradu Dresdenko na Noteci, na drugi strani je bila huda napetost med velikim knezom litevskim Vitoldom, bratom poljskega kralja Jagiela in vitežkim redom. Prepir je bil za pokrajino Zmudz, katero so križarji neprenehoma ropali in plenili. Jagiela je stal na strani svojega brata in rekel križarjem, da ako ne odnehaajo, bo prišlo do boja, ne samo med Litvo in križarji, ampak tudi s celo Poljsko. — "Hvala vam za opomin," rečejo križarji, "za nas bo še bolj puščati obljude in obdelane zemlje, kakor pa preganjati se po litevskih pustinjah." — Papež je prepovedal križarjem napadati na Litvo in Poljsko in tako so izgubili mnogo pomoči iz zahodne Evrope.

Poljaki niso bili pripravljeni na vojno in so stali samo na obrambi. Poljski kralj je poslal na evropske vladarje in na papeža pritožbe čez križarje, kjer našteva vse krivice, katere so mu storili. Med tem je pa Vitold organiziral na Zmudzi vstajo zoper križarje in obljubil vstašem, da bo s celo svojo silo udaril na Kraljevce. Tudi križarji so se obrnili na razne strani za pomoč. Pridobili so pomorske kneze, ki so bili nekdanj poljski podložniki. Toda ti so jih kmalu zapustili. Češkemu kralju in nemškemu cesarju Vaclavu so dali križarji šestdeset tisoč zlatov, da bi stal na njihovi strani. Vaclav je res vzel denar in izdal za to ostro obsodbo zoper Poljake, katero so pa Poljaki zaničevaje prezirali, češki narod je pa zapustil svojega kralja in šel v velikih četah Poljakom na pomoč.

Poljski kralj je šel na božjo pot k cerkvi sv. križa na Lisi gori in potem je zbiral poljsko vojsko v Volboru, Vitold je pa prišel z ruskimi in litevskimi četami od Narve. Stevilne čete so se združile v vzornem redu po vseh pravih vojne umetnosti. Na levem krilu je vodil Zindram iz Maškovic, na desnem Vitold ruske in litevske čete, glavno vodstvo je imel pa poljski kralj Jagiela sam.

Dne 9. julija so prekoračila združene čete s pesnjico "Bogorodica" in z razvinitimi zastavami prusko mejo, ter udarile proti mestu Malborgu. Dne 15. julija 1410 so zadeli na križarje, katere je vodil sam veliki mojster, pod vasmi Grunwald in Tennenberg. Na vsaki strani je stalo približno 100.000 oboroženih mož. Poljakov je bilo nekaj več, toda križarji so bili bolj oboroženi. V začetku so zmagovali Nemci, potisnili nazaj Litvine in Ruse, ter jih pričeli preganjati. S tem so pa sami pretrgali svoje vrste, Poljaki in češke pomožne čete so udarile na nje in pričel se je strašen boj. Kralj je stal na neki višini in vodil bitvo. Križarji so že prodrli do kralja in vitez Dipold

von Kikeric je zamahnil proti kralju s kopjem, toda mladi vitez Zbigiev Olešnicki ga je vrgel s konja. V odločilnem trenutku je planil sam veliki mojster z zadnjimi rezervami 17 praporov v boj, toda železne vrste poljskih vitezov so mu zastopile pot in razbile njegovo četo. V boju je padel sam veliki mojster Ulrik Juningen in najvažnejši načelnik reda. S solničnim zahodom se je bitva končala in Jagielu je ležalo pri nogah 51 nemških praporjev, okrog njega pa trume vojnih jetnikov. Cel tabor in neizmerno bogat plen je padel v roke Poljakov. Truplo Ulrika je dal poljski kralj poiskati, obleči v škrlat in pokopati v Malborgu. Nad njegovim truplom so opravili zadušnico.

Sila križarjev je bila za vedno zlomljena in nemška nevarnost za severovzhodno Evropo za nekaj stoletij odstranjena.

Mlinar Janez.

Vipavska zgodba.—Spisal Ivo Česnik.

Kmet Primož je prinesel v mlin. Odložil je težak meh na polico, potegnil izpod njega usnjene oprtnice in se globoko oddehnil. Pogledal je po mlinu. Mlinarja ni bilo. Kamni so se vrteli in pajkltji šklepetali, rumena moka se je usipala na širok ploč, kúp se je večal.

"Oho, Janez, kje si?"
Mlinar Janez se ni odzval.

"Nemara je v stanici in moli," si je mislil Primož in poškilil skozi mala vrata in potorno šobo, kjer je ležalo vse križem: stara sita, metla, par brenatačev, škač, dve dolgi skrinji, progla za miši in podgane in tenko, kosmato omelo. V kotu je stala postelja, nizka in trda. Stara je morala že biti, ker so bile okrajnice že čisto črvice in je bilo videti, da se noge kmalu zlomijo. Po stenah so bile razobešene svete podobe. Tako tesno so visle druga pri drugi, da si jih komaj seštel. Poleg postelje je bilo okno, majhno in zamreženo in na oknu je stal kip Matere oboje, ves okrašen s cveticami. In mizica je ponižno čepela ob steni in na njej so bile najrazličnejše nabožne knjige: Sveto pismo, Hoja za Kristusom, Zgodbe svetnikov in neštivilno molitvenikov. V sredi je stalo razpele, staro je bilo in izdelal ga je domači umetnik. In na vsaki stranici križa je visel debel mlek in po sredi se je vil ob Kristusovem, v zadnjih bolečinah trepetajočem telesu največji, ves črn in že ogoladan od prstov in morda oblit od solz pokore in kesanja. In pod razpelom je čepela mrtvaška glava, velika in nerodno izrezana iz lipovine. A oči so bile votle in so gledale presunljivo ravno proti durim.

"Ni ga; vrag vedi, kam si je šel lajšat dušo, ta svetnik! A govoriti moram z njim. Dobra duša je in morda staremu prereseča kosmato vest."
Stopil je na prag, prižgal pipo in čakal. Mlin je stal v zatišju med orehi in hruskami. Velik travnik se je razprostiral tja do poti, ki je peljala v vas. Trikrat so kosili na njem vsako leto in trem ga je bilo dovolj od zore do poldne. In orehi in hruške so navadno dobro obrodile, da so prišli mlinarjevi mlajši polbratci zgodaj metat skleščke v košate vrhove.
Iz grmovja onkraj potoka se je prikazal mlinar Janez, suh kot trska. Dolga, črna brada je pokrivala pol obraza in dajala celi postavi nekaj veličastnega. Oči so bile malo motne in so gledale precej topo v svet. Na čelu so bile zarezane tri gube. Take gube nosijo ljudje, ki jim muči dušo bol ali so pa prečuli dolge noči. Počasi je stopala dolga postava čez mostiček nad šumečim potokom. Nekaj nadsvetkega je bilo v tej postavi. Vsaj tako se je zdelo človeku.
"Dobro dan, Janez! Dež bo, kaj praviš? Tako nekam kisló se drži, figavo vreme imamo to pomlad."
"Hvaljen bodi Bog, stric Primož! Kar on naredi, vse prav stori."
"Kod si pa hodil? Čakal sem te, da bi mi skoro podplatil prirastli k nogam."
"Zvonček sem nabral in vijolie. Okrasil bom Mater božjo."
"Kje pa imaš rože?"
"V žepu, da jih ne izgubim."
"Kako je kaj s čebelami? Ali so vsi panji preživeli zimo?"
"Stric Primož, vi ste preveč posvetni. Čemu me vprašujete take malenkosti? No, ne zamerite, nisem mislil hudo. Pomrle so mi, stric. Medu jim nisem dajal, pa so umrle, revice."
"Janez, to ni prav. Lepo je, da skrbiš za dušo, a za telo moraš tudi."
"Kar človek seje, to bo tudi žel. In..."
"In jaz sem tudi nekaj bral in študiral, ko sem bil mlad, dragi moj Janez. Štiri šole sem naredil. In zgodovino sem nekoliko pregledoval. Pa so svetniki delali za svoj živež, in kralji in patriarhi, pa so bili izveličani."
"Saj jaz tudi delam, stric."
"Kdor ne dela, naj tudi ne je."
"Ne bodite hudi, stric! Ali ste prinesli v mlin? Bo mže semlel do jutri popoldne. Vode je zadosti, da ni treba ubirati v bajaranju."
"Prav tako, Janez." — Toda Primož se je videlo, da bi bil začel rad drug razgovor. — "Glej, tako trpimo, Janez," je dejal. "Jaz trpim vse življenje, pa ne zase, za druge, za tvoje očeta trpim, Janez."
"Znano mi je, stric."
Janez je žalostno povetil glavo in vzdihnil.
"Truden sem, stopiva morda malo v (Nadaljevanje na 7. strani.)

NASLOVNIK

govorcev, obrtnikov, gostilničarjev in odvetnikov, ki se priporočajo rojakom

JOLIET, ILLINOIS.

ADLER J. C. & CO., 112 Exchange St., priporoča rojakom svojo mesnico.

RAY-EVA LEKARNA SE PRIporoča slovenskemu občinstvu Jolietu. Velika zaloga. Nizke cene. 104 Jefferson St., blizu mosta

EAGLE THE, 406-410 N. Chicago St. Prodajalna pohištva in moškil oblek.

PINK MATH, 500 Francis St. Stabenik (contractor).

LOPARTZ GEORGE, 402 Ohio S Grocerijska prodajalna.

PETRIC IN LEGAN, 209 Indian St. Gostilna.

STONICH GEORGE, 813 N. Chicago St. Trgovca z grocerijo, prmogom in pošiljanje denarja.

CHICAGO, ILL.

MARTIN NEMANIČ, SALON, 22nd St. and Lincoln, Chicago, Ill.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k

ANTONU SCHAGER

North Chicago Street v novi hiši Joliet National Banke.

Pozor Rojaki!

Kupite si farme v North Dakoti in Montani potem bodete neodvisni v par letih.

Pridite k nam, da se pomenimo

M. B. Schuster,

Young Building.

MATH. H. NEMANICH,

1005 N. Chicago Street, Joliet, Ill dobroznan

SLOVENSKI POGREBNIKI

V slučaju ženskega spola oskrbuje tudi moja žena v pomoč.

Chic. Telefon št. 741. N. W. Tel. 26.

Vina na prodaj

Dobro črno in belo novo vino, muš kotel po 30c gal., reesling po 35c gal. Vино od leta 1908 črno in muškotel po 40c gal., reesling 45c gal. Staro belvino, po 50c gal. Sladki mošt 24 ste klenic za \$5.00. Drožnik po \$2.50 gal. Vино pošiljam po 28 in 50 gal. Posodam zastoj.

"Hill Girt Vineyard"

BOX 77.

Stefan Jakše, prop. Crockett, Cal

Ustanovljena 1871.
The Will County National Bank
Of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

I. A. HENRY, predsednik
H. TALCOTT, podpredsednik
HENRY WEBER, blagajnik.

Ana Vogrin

Izkušena babica

302 Ruby St., N. W. 1727, Joliet, Ill.

Katarina Mašat

IZKUŠENA BABICA

309 Granite St. Joliet, Ill.

E. PORTER

Brewing Co.

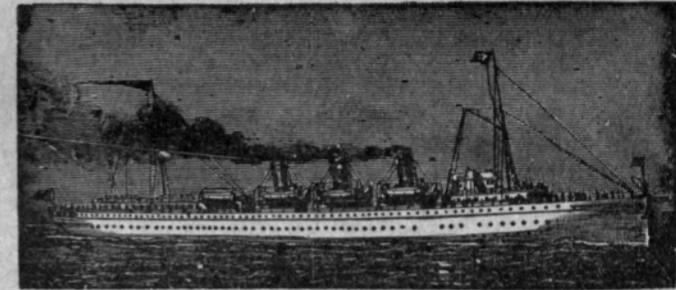
EAGLE BREWERY izdelovalci

OLEŽANE PIVE

PALE ALE IN

LONDON PORTER

POSEBNOST JE PALE WIENER BEER

J. J. KUKAR,

Cor. Lake & Utica Sts. Phone 182.

WAUKEGAN, ILL.

ZASTOPNIK

vseh parobrodskih družb.

Pošiljam denar v staro domovino po najnižjem dnevem kurzu. Priporočam se rojakom.

Zastopnik za Besley Br'g. Co. Razvažam pivo na dom. Postrežba točna.

DOLGO ŽIVLJENJE.

Naravna želja vsakega človeškega bitja je podaljšati življenje kolikor mogoče. Naravoznanci vseh vekov so na vso moč skušali iznajti krepičo življenja. Ker ne smemo misliti, da bomo vedno živel, a življenje pa lahko podaljšamo — je resnica. Vsi zdravniki priznajo, da je temelj življenja v prebavnih organih vsakega živega bitja. To je v onih prostorih telesa v katerih se hrana pretvarja. Kakor hitro je kateri teh prebavnih organov v neredu, trpi celo telo. Ako ta bolni organ hitro ozdravimo, ohranimo si zdravje in moč. — Le eno zdravilo je, ki odstrani vse nadloge prebavnih organov, in to je dobroznan

Trinerjevo Zdravilno grenko vino.

To ni tajno zdravilo, ker je narejeno iz finega rudečega vina in importiranih grenkih želišč. Ne vsebuje škodljivih tvarin, za to je absolutno varno za vsak, še tako nežen žleodec. Še zdravim ga je priporočati, eno čašico ali dve o priliki, da se prebavni organi ohranijo v dobrem stanju.

To je čudežno zdravilo oistri okus, kredča živee, čisti kri, čedi obrazno barvo, pomnoži pozum, odstrani neprebavnost, donese mirno spanje, daljša življenje.

Rabi je lahko cela družina, od najstarejšega do otroka v zibelki. To se ne more trditi o katerem drugem zdravilu. Čistočo tega zdravila jamči po vladi Združ. držav — Ser. No. 346. Tisoči zahvalnih pism od ljudi potrjuje zdravilno vredno: lega leka... Zdravniški nasvet pošljemo brezplačno. Pišite nam v maternem jeziku.

JOS. TRINER,

1333-9 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

pozabite poskusiti Trinerjevo Hrvaške Importirane Slivovice in Slovenskega Brinjevca, vse domačega izdelka.

SVOJI K SVOJIM.

Največje in obenem slovansko podjetje v Jolietu za barvanje in čiščenje moških in ženskih obk. Uposlužujemo le izkušene delavce.

Joliet Steam Dye House

(Straka & Co.)
642-644 Cass St., Joliet, Illino's.
Oba telefona 488.
Branch office N. W. Cor. Ottawa and Van Buren Sts.

John Stefanic

na voglu Scott in Ohio cest, Joliet, Ill
Slovenska gostilna

Kjer se toči vedno sveže pivo, izvrstna vina in žganja ter prodajo prijetno dišeče smodke.

Northwestern Phone 348. JOLIET

Tom Stefancich

N. W. Phone 392.
1000 N. Chicago St., Joliet, Ills.

Gostilna

Kadar se želite okrepčati, dojdite k meni, da vam postrežem s finimi pijačami.

Mi hočemo tvoj denar ti hočes naš les.

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, late, cederne srebce, debla in žingline vsake vrste.

Nas prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in ogled si našo zalogo! Mi ti bomo zadovoljili in ti prihranili denar!

W. J. LYONS,

Naš Office in Lumber Yard na voglu
DES PLAINES IN CLINTON STS

Pojdite ali pišite po pravo zdravilo v pravi prostor in to je

The A. W. Flexer Drug Co.
LEKARNARJI.
Cor. Bluff and Exchange Streets
JOLIET, ILL.
Mi izpolnimo naročila vseh zdravnikov na pravi način.

Ant. Kirinčič

Cor. Columbus in Chicago Sts
JOLIET, ILL.
Gostilničar

Točim izvrstno pivo, katere izdaja slavnostna Joliet Citizens Brewery. Rojakom se toplo priporočam.

JOHN GRAHEK GOSTILNIČAR.

Točim vedno sveže pivo, fino kafi fornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premop
TELEFON 7612.
1629 N. Broadway.....JOLIET, ILL'

Kam pa greš Jože?

Drugam ne kot k Mat. Stefanicu čez treko. Tam dobim dobro pivo, žganje, smodke in izvrstno domače vino, ki je rudeče in belo, in bo tekle veselo. Pridite tudi drugi vsi, in prepričajte se sami. — Na svidenje pri

Mat. Stefanic-u,

400, Ohio Street Joliet, Ills.

JOHN LORKOVICH,
1324 E. Ohio St. N. S. Pittsburg, Pa.
Prvi Hrvatski Slovenski Pogrebniški Zavod
se priporoča občinstvu v Pittsburgu in okolici, tudi v slučaju krstov in porok.

(Nadaljevanje s 6. strani.)
tvojo sobo. Govoriti moram s teboj o važni stvari."

Mlinar Janez je napolnil meh moke in nasul iznova. Potem sta šla v sobo in sedla na skrinjo.

"Ali te ni strah ponoči, Janez? Tu v samotni in v tej sobi?"

Kmetu Primožu je bilo čudno pri srcu, ko je gledal mrtvaško glavo pod razpelom in tisti črni molek, ki ga je dobil Janez od deda.

"Nič me ni strah. Strah mora biti onega, ki se ne boji Boga. Jaz pa vem, da je Bog najboljša luč in ne prižgem nikoli svetilke. Molim in mislim v temi; berem čez dan. In če pride skušnjava, jo v temi tudi lahko odpodim."

Kmet Primož se je zasmeljal. "Ne smejte se, stric Primož!" — Janez je vstal in mu zažugal z dolgo, lopatasto roko. Oko se mu je zaiskrilo in bil je ves razvnet. — "Povejte, kar imate in potem vni!"

"Ne ježi se, Janez! Prijatelj, ali še veš, kako sem te nekoč rešil smrti?"

Mlinar Janez je ponižno sedel in poslušal kakor skesan grešnik. "Žeganje je bilo pri nas — osem let bo od takrat — in ti si se napil in si plesal in razgrajal in spremljal dupeljske fante. Nič prida nisi bil takrat... No, saj pravim, tako je bilo. Proti jutru grem iz Vipave domov, pijan sem bil in sem pel. In na ženo sem mislil in na sinove, ki sem se z njimi kregal. Pomisli, gospodar sem bil, pa so me vrgli iz hiše in mi izbili dva zoba. Vse boš napravil, stari, zlodej naj te vzame, so dejali. In jaz sem se pobral in sem stegnil svojo okrvavljeno roko in sem jih proklel, Janez."

"Pravili ste mi to, stric. Ne bi bili smeli storiti tega. Kazen prepustimo Bogu! Ne sodite, da ne boste sojenji!"

"Vem, Janez, a nisem mogel drugače. Kesal sem se pozneje. In sem šel in sem začel piti, ker sem videl, da je prema že držala po strmadini. — A kje sem ostal? Ze vem. Grem, grem proti Koritom in zagledam ob poti človeka. — Bratec, vstani, vstani! Ali te je vrglo, kaj? Slab si, slab, da te ni sram, in mlad si nemara, pa ne zmoroš take vreče. Ko sem bil jaz mlad, sem ga nesel deset bokalov. — Tako miram sam s seboj in se ti — bil si ti — približam. Moj Bog, takoj sem se streznil. Kri... kri... in glava vsa razbita... Stečem po vodo in jo pri nesem v klobuku. Močim ti glavo, prsa, zastonj! Prisluzkujem na sree, še toleče. — Janez, Janez, ali slišiš, Janez? — Zastonj sem klical. Zadel sem te na ramo in nesel na dom. Rečem ti, da sem potil krvavi pot tisto jutro. In doma — tak strah! No, tvoj stari si ni delal sivih las. — Prav, ga bo vsaj pamet srečala! — Ali teta Franca in stari oče sta tarnala in te klicala. Po bergljah je prilezel iz svojega kota stari oče, ves bled ko smrt, in te tipal, in teta Franca je molila in molila."

Poslali so po dohtarja. Dober človek je bil in izvrsten padar. Potiplje te, opere glavo in jo zaveže.

— V Ljubljano bi ga dali.
— Zakaj, gospod dohtar?

— Tako zaradi možganov. Pretresli so se in s pametjo bo šla težka.

— Nikar, nikar, gospod dohtar! Umrl bi tam! je jokala Franca.

In njena je obveljala. Če je bilo prav, ne vem.

Spravili so te z Bogom, pravzaprav so te dali samo v sveto oje za slučaj smrti, ker govoriti nisi mogel. In govoril nisi dolgo; samo topo so gledale tvoje oči in poznal nisi nikogar... Pozneje so rekli, da si zmešan. Nisi, Janez; če bi bil, jaz ne bi govoril s teboj danes velikih reči. Poslušaj me! Glej, rešil sem ti življenje — a tvoj oče, lakomnik, me hoče pognati po svetu... Glej, Janez, zato sem prišel. Zase ne bi prosil, a radi sina mi je, ki me kolne in zmerja in ki sem ga proklel, a ga vendar ljubim, ker je moj sin. Pojdi k očetu in ga prepovori, da odneha s tožbo. Janez, tega ne prenesem, da bi bil brez doma. Obesim se rajši. — Moj Bog, ti veš, da sem delal svoj živi dan. Očisti sem hotel dom od dolga, a lezel sem vedno bolj vanj. Moj Bog, ti veš, da nisem kriv."

In stari mož se je razjokal kot petleten otrok in ni ga bilo mogoče utolažiti.

"Ne jokajte, stric. Pojdem, pojdem in vse poskusim. Ne obupajte! Bog je dober, plačala vse že tu. Če komu prizanese, ve zakaj. Vevnico ima v svoji roki in bo očistil skedenj. Udaril bo mogočne in jih razkropil v njih ošabnosti. Ne žalujte, stric, vse bo dobro."

"Grozno je to, Janez, ti ne veš. Kot bi udaril s cepinom po hlodu, mi je prišlo in me davi v prsih. Moj Bog, blizu groba sem že in smrt mi kleplje koso za ramo — pa pojdi z doma, Janez, z doma, kjer si preživel vse življenje! Ubijal sem se po njvah in lažih, sadil trte in sadje in čez mesec dni — ne smem misliti! Tudi pil sem in hudoben človek sem bil včasih in sinove sem proklel in jim zapretil: — Vi očeta do praga, sinovi vas čez prag!... In z ženo sem se prepiral, ali v duši mi je bilo hrepenenje po spravi in dobroti. Žalosten sem, Janez, žalosten! Ali pojdeš?"

"Pojdem, stric."

"Toda ne smeš praviti, da sem te prosil. Ne maram tega. Pri njem ne maram beračiti. Rajši se stegnem kot pes."

"Ne govorite tako, stric! Vse storim, kar bo mogoče. Znano vam pa je, da me oče nima rad in me gleda po str-

ni. Bog mi odpusti, da tako govorim!"

"Z Bogom, Janez!"
Obrisal je solze z rokavom umazane, potne srjace, vrgel oprtnice čez ramo in odkorakal iz mlina.

Zunaj je nalahno pršil dež in do večera ni bilo daleč.

Janezov polbratrec Matije je prišel večerjo. Imel je morda deset let in je bil živ kot voda. Povsod ga je bilo dovolj. V prodajalni pri sestri, v hlevu pri hlapcu, na vrtu je kopal in sadil trte in jablane, vriskal in pel. Oče ga je pokregal zdajzindaj, mati ga je pa pobožala in mu spekla posebej belih hlebčkov in dajala bonbončkov.

"Dober večer, Janez! Oče je rekel, da bodi priden, če ne, jutri ne prinesem kosila."

"Matije, Matije, zapomni si, kaj ti pravim: Ne govori preveč! Bog takih ljudi ne mara."

Ali Matije ga ni poslušal, popihal jo je proti domu.

"Matije, slišiš", je vpil Janez na pragu. "Jutri pridem kosit domov. Povej materi!"

"Materi in očetu, puščavnik."

Ni se brigal Janez za njegove besede, ker je bil navajen raznih priimkov od svojih domačih. Z nikomur se ni razumel, samo teta Franca in dekla Meta sta mu privoščili prijazen pogled in govorili z njim po človeško.

Janez je ustavil kolesa, voda je pljusnila zraven vretena v globino, zašumela in se zapenila na obrušenem kamenju in tekla dalje svojo pot. Napolnil je meh in ga postavil na polico.

"Škvarčino je, poneseš ji domov. Reva je sama, mož ji je umrl za jetiko, otrok ni. Bog pomagaj je. Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi."

Pogladil si je dolgo, črno brado, se pokržil in večerjal. Izpraznil je komaj pol skledice polente, izpil malo mleka in odložil kosček na polico.

Zaprj je mlin in stopil v svojo svetilnico. Ko je vstopil, je snel klobuk in na glavi se je pokazala velika brazgotina. Od čela do temena, je segala v nepravilni črti; ostanek hudega udara v oni usodepolni noči.

Janez je sedel na skrinjo, spletel velik šopek in ga del v roke Brezmadežni. In odprl je star molitvenik, pokleknil pred oltarček in molil dolgo. Ko se je stemnilo, je odložil knjigo in pokleknil pred razpelo in snel molek z desne križevе stranice in molil veseli del rožnega venca in potem je snel drugi molek z leve stranice in molil častitljivi del. In naposled so zaroljale težke, črne jagode srednjega moka med Janezovi prsti; molil je žalostni del. Počasi je molil in gledal v Krista, ki je visel razpet na križu, in mrtvaška glava ga je gledala z votlimi očmi. Vse kosti so bile Kristu razbrane in oči so bile zalite s krvjo in leva stran je bila prebodena in noge in roke so bile z žebliji pribite. In je molil Janez in se zamislil v trpljenje: ki je za nas krvavi pot potil — ki je za naš bčan bil — ki je za naš križan bil. In oči so se mu porosile in težke solze so mu jelo kapati na lica in polzeti po bradi. Naslonil je glavo na mizo in jokal, jokal. Ustnice so šepetale zelo staro molitev. Mati, dobra mati, ki je tako zgodaj legla pod zeleno rušo, ga je naučila, ko je bil še majhen srajčnik...

Ko se je zjokal, je bil utrujen in je legel na svoje trdo ležišče. A zaspati ni mogel. Spomnil se je Primoža in njegovega pripovedovanja in spomnil se je svoje mladosti. Moj Bog, da bi mogel pozabiti tisto nepodno mladost, da bi mogel potegniti zagrinjalo čez njo! A kričevica preganja človeka do groba in gloje njegovo srce, naj bo tudi umita z vsemi studenci vode. In življenje se grozno maščuje.

(Dalje prih.)

Ali se ti noge pote?

Čezmerno potne noge so velika neprilika, ampak zaželeno od pomoči nudi Severov Prašek za noge. Samo nasin. Pojdi k očetu in ga prepovori, da odneha s tožbo. Janez, tega ne prenesem, da bi bil brez doma. Obesim se rajši. — Moj Bog, ti veš, da sem delal svoj živi dan. Očisti sem hotel dom od dolga, a lezel sem vedno bolj vanj. Moj Bog, ti veš, da nisem kriv."

In stari mož se je razjokal kot petleten otrok in ni ga bilo mogoče utolažiti.

"Ne jokajte, stric. Pojdem, pojdem in vse poskusim. Ne obupajte! Bog je dober, plačala vse že tu. Če komu prizanese, ve zakaj. Vevnico ima v svoji roki in bo očistil skedenj. Udaril bo mogočne in jih razkropil v njih ošabnosti. Ne žalujte, stric, vse bo dobro."

"Grozno je to, Janez, ti ne veš. Kot bi udaril s cepinom po hlodu, mi je prišlo in me davi v prsih. Moj Bog, blizu groba sem že in smrt mi kleplje koso za ramo — pa pojdi z doma, Janez, z doma, kjer si preživel vse življenje! Ubijal sem se po njvah in lažih, sadil trte in sadje in čez mesec dni — ne smem misliti! Tudi pil sem in hudoben človek sem bil včasih in sinove sem proklel in jim zapretil: — Vi očeta do praga, sinovi vas čez prag!... In z ženo sem se prepiral, ali v duši mi je bilo hrepenenje po spravi in dobroti. Žalosten sem, Janez, žalosten! Ali pojdeš?"

"Pojdem, stric."

"Toda ne smeš praviti, da sem te prosil. Ne maram tega. Pri njem ne maram beračiti. Rajši se stegnem kot pes."

"Ne govorite tako, stric! Vse storim, kar bo mogoče. Znano vam pa je, da me oče nima rad in me gleda po str-

Znanstveno raziskavanje Spitzbergena. Na ta otok visokega severa, katerega se še ne ve, kateri državi pripada, se letos že tretjič poda polkovnik Isackson v svrhu znanstvenih raziskavanj. Takrat upa Isackson dokončati svoje topografsko delo o Spitzbergenu, ki ga je pričel leta 1906. Razven zemljepisnih posnetkov se je otok raziskalo tudi v drugih znanstvenih in praktičnih ozirih, ki so velikega pomena. Tudi sedaj bo polkovnika spremljalo več znanstvenikov in pomočnikov: dva geologa, trije topografi, dva oceanografa itd., ki so vsi Norvežani. Tudi vse stroške ekspedicije pokrjuje Norveška.

ROJAKOM

priporočam svojo
Gostilno, Phoenix Buffet
kjer se toči vedno sveže pivo, žganje ter najboljše vina. Tržim tudi domače smodke.

Ant. Skoff

N. W. Phone 609.
1137 N. Hickory St., Joliet.

The Joliet National Bank

na voglu Chicago in Clinton ulic
KAZPOŠILJA DENAR NA VSE
KRAJE SVETA.

CAPITAL \$100,000.00

C. A. MASON, predsednik.
G. M. CAMPBELL, podpredsednik
ROBT. T. KELLY, blagajnik.

Novo obleke po \$15 in več.
FRANK ZAGAR
slovenska krojačnica

Iz deluje, čisti in popravlja moške in ženske obleke. Delo jamči. Nizke cene. — N. W. Phone 1305.

201 Jackson St., Joliet, Illinois.

S. HONET

KROJAČ
Sivam, popravljam in gladim obleke
918 N. Chicago St., Joliet.

Bolte & Lavrič

slovenski salun

208 Jackson St. Joliet, Ill.
N. W. telefon 306

Kadar se mudite v Jolietu ste vabljeni, da se ogledate pri naju.

Dobrodošli!

FRED C. GRASSLE
Kolači za svatbe (wedding cake) naša pekarija slašči posebnost. Telefon.
300 N. Bluff St., Joliet, Illa

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite toraj in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite toraj obiskati nas v naši mesnici in groceriji na voglu Broadway and Granite Streets. Chic. Phone 4531. N. W. Phone 1112

Albert Weiss Land Co.

Red River Valley Farme
v slavnostnih Richland Co., North Dakota in Wilkin Co., Minn.

Najlepše farme na svetu.

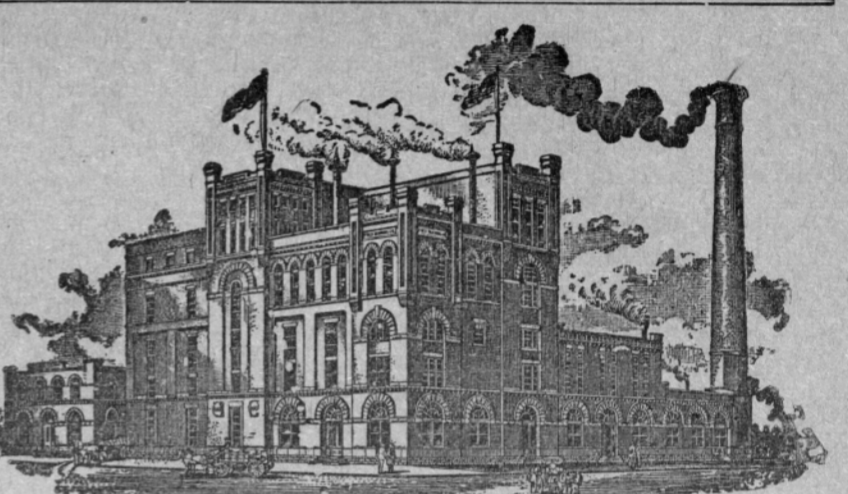
Tu se prideluje vse vrste žito, Pšenica, oves, kornuza, ječmen, lan, itd. Ta zemlja je enake najrodovitnejši zemlji v državi Illinois, ter stane danes, eno petino menj denarje.

Kupite sedaj. Cene se vršajo vseh dan.

L. EBERHART, gl. zastop

za sev. drž. Illinois.
SOBI 1 in 2, FARGO BLDG. JOLIET, ILL.

Slovenski zastopnik, ANTON JURJEVICH,

Fred Lehring Brewing Co.

JOLIET, ILL.
FINO PIVO V STEKLENICAH

Bottling Dept. Cor. Scott and Clay Streets. Both Phones 26.

Compagnije Generale Transatlantique

FRANCOSKA PROGA.
Kratka zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško.

LA PROVENCE 30,000 H. P.
LA SAVOIE 22,000 H. P.
LA LORRAINE 22,000 H. P.
LA TOURAINE 15,000 H. P.
CHICAGO (New) 9500 H. P.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Iznažne postelje, vino, dobro hrano in azna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek. Pier 57 North River foot 15th St., New York City.

Glavni zastop na 19 State St., N. Y.
Maurice Kozminski, glavni zastopnik za zapad, 71 Dearborn St., Chicago
Frank Medosh, agent; 9478 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. A. C. Jankovich, agent; 2127 Archer Ave., Chicago, Ill. Paul Starič, agent. 110 South 17th St., St. Louis, Mo.,

Edini Slovensko - Hrvaški

Pooblaščen Agent od vsih Parobrodskih Družb.

za So. Chicago in okolico je Frank Medosh

9483-85 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. le en blok od naše cerkve.

Največja in najstarejša hranilnica na Kranjskem.

Kranjska hranilnica v Ljubljani.

KNAFLOVE ULICE ŠT 9.
USTANOVLJENA LETA 1820.

sprejema vloge in jih obrestuje po 4-12 odstotke ter plačuje rentni davek san Hranilnih vlog je bilo koncem leta 1908, nad 52 milijonov kron.

Rezervni skladi znašajo 9,470,043 kron.

Vsega upravnega premoženja je bilo glasom računskega sklep 78,000 000 kron, in sicer znašajo med drugimi zakladi:

Zemljeknjižno zavarovane terjatve	36,207,340
Posojila občinam in korporacijam	2,392,039
Menice	568,000
Vrednostni papirji	23,660,702
Vrednost hiš v Ljubljani, Trstu in na Dunaju ter graščin	3,037,221

Čisti upravni dobiček—razen vsot, ki se pridenejo rezervnim zakladom—je namenjen dobroteljnemu in občekoristnim zavodom, društvom in podjetjem na Kranjskem. Kranjska hranilnica darovala je za take namene do sedaj blizo sedem milijonov kron.

IMENIK PODREJENIH DRUŠTEV KRAJNSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE.

1. Društvo sv. Štefana, Chicago, Ill. Predsednik: Franc Banich, 1822 W. 22 Pl.; tajnik: Ivan Zvezdič, 1811 W. 22nd St.; zastopnik: Anton Gregorič, 2027 W. 23rd St. Mesečna seja prvo nedeljo.

kežič, Browns, Iowa; delegat: John Skala, R. R. D. No. 2, Delmar, Iowa. Seja prvo nedeljo.

58. Društvo sv. Jožefa, Haser, Pa. Predsednik: John Tušar, R. F. D. No. 2, Irwin, Pa., Box 66; tajnik: Jer. Bohinc, R. F. D. No. 2, Box 63, Irwin, Pa.; delegat: John Bohinc, R. F. D. Box 43. Seja drugo nedeljo.

77. Društvo Marije Vnebovzete, Forest City, Pa. Predsednik: Franc Končar, N. Main St.; tajnik: John Osolin, Box 492; delegat: Anton Bokal, Box 552. Seja drugo nedeljo.

delegat: Jakob Brulc, Box 197. Seja drugo nedeljo.

nabe St.; tajnik: M. Kramar, 2 So. Williams St.; delegat: And. Spacepan, Danube St. Seja vsako prvo nedeljo.